

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljem, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/779600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEDAD - Ul. Restori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

HRANILNA PISMA
8,75%
na 19 mesecev
Do 31. julija 1996

BCIKB banca di credito di trieste
tržaska kreditna banka

ČETRTEK, 11. JULIJA 1996

Ugoden izid prve runde

DUSAN KALC

Pravica do rabe slovenščine

Trzaski pretor Picciotto je objavil rzsodbo, s katero je razveljavil zahtevo po plačilu globe, ki naj bi jo plačala Gozdna zadruga: v sodbi je jasno rečeno, da imajo pripadniki manjšine pravico do rabe slovenščine v odnosu z javno upravo. Postopki in ustrezne listine morajo biti v slovenščini pod sankcijo ničnosti, in sicer od trenutka, ko se javna oblast seznani z zahtevo po dvojezičnosti.

Na 3. strani

Odgovor Illyja ministru Burlandu

TRST - Trzaski zupan Riccardo Illy je na ministra za prevoze Claudia Burlanda naslovil odprto pismo, v katerem ga opozarja, da načrt o železniski visoki hitrosti od Lyona do Trsta nikakor ni »italijanska muhavost«; načrt je namreč ena od 14 infrastrukturnih priorit, ki jih je že pred časom določil Evropski svet, Italija pa se je obvezala, da bo delo urešnila.

Na 5. strani

Ljudska stranka za soočenje s SKP

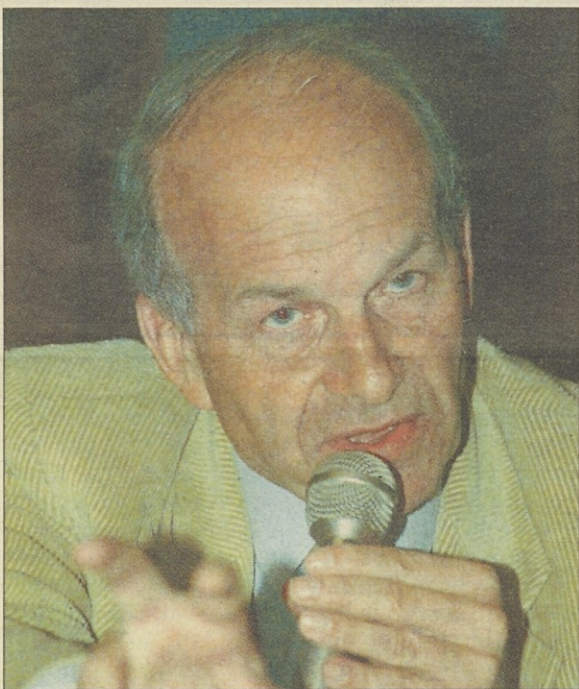
TRST - Na javni razpravi na prazniku Lavorazione v Miljah je predstavnik Ljudske stranke Severino poudaril, da je treba preseči prejudicialna stališča proti komunistom in se dogovoriti o široki demokratični koaliciji, ki naj bi na jesenskih pokrajinskih volitvah na Trzaskem porazila desnico. Občinski svetovalec SKP Jacopo Venier je ocenil, da je demokratični pol zakorakal na pot volilne kampanje s pravim korakom.

Na 5. strani

RIM / EKONOMSKI MANEVR VLADE

Večina naj bi že danes nastopila kot večina

Včeraj dosežen okviren dogovor s SKP

RIM - Tudi včeraj so predstavniki Stranke komunistične prenove v komisijah poslanske zbornice, ki so se morale izreci o vladnem ekonomskem programskem dokumentu, glasovali proti, vendar pa so zvečer tudi oni po srečanju načelnikov parlamentarnih skupin večine in SKP govorili o pri-

bliževanju stališč. Predstavniki Oljke so bili glede dogovora, na osnovi katerega bi večina nastopila spet kot večina, večji optimisti. Vsekakor pa naj bi se že včeraj dogovorili o »vzpostavitvi mehanizma, s katerim bi ubranili kupno moč plac«.

V konkretnem naj bi v

resolucijo o ekonomskem programskem dokumentu vključili tri izrecne zahteve SKP. Prva zadeva delovne pogodbe, ki so trenutno v obnovi (upostevale naj bi 3 ods. inflacijo), druga zaposlitveno raven, katere rast bi morali dodatno podpreti z ustreznim načrtom, in tretja razmerje rezi-novi prilivi. Po oceni Bertinottija (na sliki AP) bi bilo namreč treba razmerja, ki ga v proračunu za '97 postavlja vlada, obrniti, ker bi moralo biti rezov samo za eno, ne pa za dve tretjini. Glede tega se zavestništvo Oljke opredeljuje za poziv vladi k večji prozornosti.

Opozicija pa je bila tudi včeraj zelo glasna v kritikah na račun Prodijeve vlade. Pol s vobosčin se je sestel pri Berlusconi, v senatu pa je zahteval odložitve razprave o clenih manevra. V palaci Madama predlog ni podprl, pač pa je prejela večino glasov resolucija SKP, ki obvezuje vlado, da sprejme konkretne ukrepe proti davčnim utajevalcem.

Na 2. strani

ITALIJA / SODNIKI IZGUBILI VERODOSTOJNOST

Proces Priebke: strupeno ozračje

RIM - Po včerajšnjih zapletih na procesu Priebke je jasno, da je sklep vojskega prizivnega sodišča, da ne zamenja predsednika Quistellija in stranskega sodnika Rocchija, dokončno zastupil ozračje na procesu Priebke. Ob protestih svojcev žrtve, ker je odvetnik Elio Di Rezze (na sliki AP) zahteval časovno svobodo ali vsaj hišni zapor za Pribkeja, je predsednik zagrozil, da jih bo izgnal iz sodne dvorane. Ljudje so iz

protesta zapustili dvorano, ker ne verjamejo v objektivnost sodnikov. Da je ta vojski sodni zbor neprimeren, prica tudi poziv skupine italijanskih politikov in zgodovinarjev, naj se vojski sodniki odpovejo sojenju. Odvetnik italijanske židovske skupnosti Terracini pa je zahteval, naj Priebkeju sodijo pred civilnim sodiščem, ker je bil esesovec in ne pripadnik Wermachta.

Na 9. strani

SEVERNA IRSKA / KER JIM POLICIJA NI DOVOLILA V KATOLIŠKE ČETRTE

Protest lojalistov prerastel v prave poulične spopade

BELFAST - V najhujših nemirih zadnjih dvajsetih let na Severnem Irskem so se protestniki včeraj ponoči večkrat spopadli s policijo, več lokalov, his in avtomobilov pa je končalo v plamenih (na sliki AP). Britanski premier John Major je ostro obsodil, kot je dejal »nasilje drhali«. Nemiri, ki jih je zanetila policijska prepoved protestantskega shoda Oranžnega reda v katoliški četrti Portadowna, so se iz sporne četrti Drumcree raznesli v Bangor, Ballimeno in Donghadee, kjer je zago-rela celo katoliška cerkev.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

VSS o premestitvi Coira

Večina članov Visjega sodnega sveta odkrito govori o »lovu na carovnice« glede premestitve rimskega državnega pravdnika Micheleja Coira.

Stran 2

Siciliano predsednik RAI

Na včerajšnji prvi seji je upravni svet RAI izvolil Enza Siciliana za predsednika državne radiotelevizijske ustanove.

Stran 2

"Arzenal" ne bo ostal prazen

V bivši ladjedelnici in popravljalnici ladij sv. Marka bodo razvili nove industrijske dejavnosti, vseh 70 delavcev Italcantierija pa premestili v Trzic.

Stran 5

Pričakovan uspeh

Italijanska odrska priredba slovitega musicala Singin' in the rain, za katero je poskrbel skupina della Rancia, je navdušila trzasko premiersko »operetno« publiko.

Stran 8

Matej Černic v reprezentanci

Odbojkar Vala Matej Černic je bil izbran v dvanajsterico odbojkarjev, ki se bodo v Rusiji in na Poljskem pripravljali za nastop na mladinskem evropskem prvenstvu.

Stran 12

RIM / EKONOMSKI MANEVR VLADE

V okviru večine včeraj dosežen okvirni dogovor

V resolucijo o ekonomskem programskem dokumentu naj bi vključili tri zahteve Stranke komunistične prenove

RIM - Včeraj so se v komisijah poslanske zbornice ponovili predvčerajšnji scenariji, predstavniki Stranke komunistične prenove so z opozicijo glasovali proti vladnemu ekonomskemu programskemu dokumentu, vendar pa je tudi ze zapihal veter možne sprave v večini, ki podpira vlado. Sogovorniki SKP so bili sicer bolj optimistično nastrojeni od Bertinottija in tovarisev, vendar pa so v včerajšnjih večernih izjavah vsi govorili o možnosti, da večina spet nastopi kot večina. Na srečanju načelnikov svetovalskih skupin večine in SKP v poslanski zbornici in senatu so se namreč nacelno dogovorili, da bodo v resolucijo o

ekonomskem programskem dokumentu vključili tri zahteve SKP.

Osrednja skrb vseh, ne samo SKP, so dejali predstavniki vlade in zavestništva Oljke, je ubraniti kupno moč plač. Okvirni dogovor, predstavniki SKP so namreč pripominjali, da sporazuma se ni, naj bi zadeval tri specifična vprašanja. Prvo se nanaša na vsedrjavne delovne pogodbe, ki so trenutno v obnovi: v resoluciji naj bi bil poziv vsem prizadetim, naj dogovor upošteva mejo inflacije pri 3 ods. (torej ne pri načrtovanih 2, 5 ods.). Drugo obravnavano vprašanje je raven zaposlitve: dokument kot načrtovano rast zaposlitve v treh letih prinaša 1

ods., kar je tudi po oceni podtajnika pri predsedstvu vlade Michelija zelo nizek porast, zato bodo v resoluciji predlagali poseben nacrt za pospešitev zaposlovanja. In se tretja zahteva, ki jo postavlja SKP: v finančnem proračunu za leto '97 je po oceni stranke napačno razmerje med rezi in novimi prihodki (vlada je predvidla dve tretjini rezov in eno tretjino novih prilivov, razmerje pa bi bilo treba obrniti, trdi SKP). Oljka ni podprla te zahteve SKP, ker bi to po njeni oceni privedlo do dodatnega davčnega pritiska. Kot je včeraj povedal predstavnik Demokratske levice Mussi, pa se je zavestništvo Oljke odločilo, da glede tega zah-

teva od vlade večjo prožnost oz. prirejanje razmerja med rezi in novimi prilivi z ozirom na sredstva, ki se bodo npr. nabrala z zatiranjem davčne utaje.

Ce se torej v okviru večine toni umirjajo, pa je opozicija tudi včeraj zelo glasno opozarjala na šibkost Prodijske vlade, ki se »mora vse bolj podrežati komunistom«. Včeraj so se na rimskem domu Berlusconi zbrali voditelji Pola svobosčin. Senat pa je včeraj zavrnil zahtevo te koalicije po odložitvi razprave o členih manevra, sprejel pa resolucijo SKP, ki obvezuje vlado, da v roku 90 dni sprejme konkretne in specifične ukrepe proti davčnim utajevalcem.

RAI: novi predsednik bo Enzo Siciliano

RIM -Na svoji prvi seji je novi upravni svet RAI izvolil iz svoje srede Enza Siciliana za predsednika. Upravni svet se je zanj izrekel soglasno, na dnevnem redu pa ni bilo drugih točk. Enzo Siciliano, Michele Scudiero, Fiorenza Mursia, Liliana Cavani in Federica Olivares (na sliki) so najprej podpisali izjavo, s katero sprejemajo funkcijo upraviteljev

javne radiotelevizijske ustanove, ki sta jim jo poverila predsednika senata in poslanske zbornice. Prisotni so bili tudi trije člani prejšnjega upravnega odbora.

Novi upravni odbor se je po zaključku seje zadržal na neformalnem pogovoru, novinarji, ki so pričakovali, da bo novi predsednik dal kakšno izjavo, so ostali praznih rok.

RIM / PO SKLEPU 1. KOMISIJE

Premestitev Coira: večina članov VSS zavrača očitke o "lovu na čarovnice"

RIM - Glede primera rimskega pravdnika Micheleja Coira ni v teku nikakršen »lov na čarovnice«: večina članov Visjega sodnega sveta je v pogovorih z novinarji zavrnila obtožbo, ki jo je Michele Coiro s pismom dnevniku Repubblica naslovil telesu za samoupravljanje sodnikov, potem ko je 1. komisija VSS zahtevala njegovo uradno premestitev. To obtožbo zavrača predvsem sodnik Franco Franchi (NZ), ki je predlagal Coirovo premestitev; zavrača jo tudi sodnik Fausto Zuccarelli (Neodvisno sodstvo), ki pa obenem Coiru zagotavlja, da se bo pred obtožbami lahko branil, kot predvidevajo normativi. Na isti valovni dolžini odgovarja tudi Marcello Matera (Unicost), po besedah katerega je 1. komisija delala zelo vestno in pozorno; pri tem primeru pa je posebna le prejudicielna in nekritična obramba skupine, je dodal, ki se suče okrog koncepta o nedotakljivosti ze po sami definiciji, ki jo je treba sodniku priznati izključno v imenu njegove preteklosti.

Različno pa je mnenje njegovega strujnega kolega Antonia Frassa: ta primer je izreden v vsem: od vloge sodnika, zaradi domnevnosti dogodkov in zaradi načina reakcije interesenta in javnosti.

Micheleja Coira pa brani svetovalec demokratičnega sodstva

Marco Pivetti, ki se v celoti strinja s pismom rimskega pravdnika. Absurdno je zanj, da je 1. komisija doslej tiha o drugih vprašanih rimskih sodnih uradov osredotočila svoj napad na Coira in to prav na osebo, ki predstavlja jamstvo poštenosti in jasnosti. Milanski državni pravdnik Francesco Saverio Borelli, ki tega primera ni zelel komentirati, pa je obžaloval, da gre ta primer morda tolmačiti le kot kontrapozicijo med milanskimi in rimskimi sodnimi uradi, ali kot osebno rivaliteto med sodniki obeh mest.

RIM / PO TORKOVI NERVOZI

Tečaj lira-marka ustaljen

Dolar šibkejši - Milanska borza čaka na politično razčiščenje

RIM - Lira se je včeraj otresla nervoze, ki jo je popadla v terek po (ne) pričakovanem nastopu Stranke komunistične prenove zoper ekonomsko-finančno programsko listino Prodijske vlade. Nasproti nemski marki je ohranila isto vrednost kakor v ponedeljek, tako da je nemski bankovec po izračunu Banke Italije sredi dneva veljal se zmeraj okrog 1.006 lir. Včerajšnje gibanje tečajev je bilo torej nekakšna fotokopija torkovega, to pa je vti-

snilo poslovanju, kot so potožili borzniki, pečat apatičnosti.

Da je temu res tako, kažejo naslednji komaj opazni premiki: vrednost ekua je presla s 1.906,82 na 1.906,46 lire, vrednost francoskega franka z 297,39 na 297,38 lire, nizozemskega guldena z 896,98 na 897,26 lire, švicarskega franka s 1.216,91 na 1.215,61 lire in že omenjene marke s 1.006,84 na 1.006,9 lire.

Za trohico razvedrila je poskrbel samo ame-

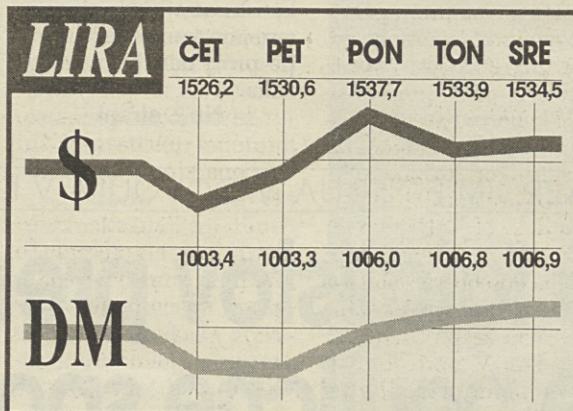
riski dolar. Vrednost v lirah se mu ni sicer bistveno spremenila, saj je zeleni bankovec veljal včeraj 1.534,50 in v terek 1.533,92 lire, pač pa se je osibil v primerjavi z japonskim jenom in dosegel kritično stopnjo 110 jenov. To je bila posledica izjav, ki so jih dali nekateri glasniki Sveta za japonsko-ameriško trgovino: iz njih izhaja, da bi pre slaboten jen ogrozil blagovno izmenjavo med cezoceanskima partnerjema. Ob včerajšnjem odprtju newyorške borze je dolar veljal 110 jenov proti 110,38 predsi- nočnim in 1,5242 marke proti 1,5260.

Podobno mrtvilo je bilo na milanski delničarski borzi. Posli so znasali slabih 500 milijard lir, pokazatelj Mibtel je narasel za 0,1% na 10.437, MIB30 pa za 0,06% na 15.652 točk. Poslovnezi čakajo na izid razčiščenja znotraj vladne večine.

Giovanni Minoli suspendiran

RIM - Novinarska zbornica za Lacij in Molize je za šest mesecev suspendirala Giovannija Minolija, ki je odgovoren za program Format na drugem kanalu RAI. Zakaj? Ker je med oddajo Mixer 17. januarja letos predvajal film, s katerim je pokazal in razodel ime deklice, ki jo je bil posilil oči (in bil obsojen). Minoli je s tem prekršil Trevisko listino in člen 114 civilnega zakonika o kazenskem postopku ter se pregrešil zoper zakon 241 o razvidnosti gradiva; lacijski novinarski zbornici namreč ni hotel izročiti kasete s posnetim programom, tako da jo je prejela sele potem, ko je zanj zaprosila takratno predsednico RAI Morattijevo.

Minoli je reagiral rekoč, da je bil posnetek deklice star osem let in da je bila v času predvajanja že polnoletna, ter napovedal priziv na državni svet novinarske zbornice.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCIKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		10. JULIJ 1996		v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni	
Sedež: tel. +39 (0) 431 67001 - Agencija Skar mlinica: tel. +39 (0) 431 67001 - Agencija Polj: tel. +39 (0) 431 67001 - Agencija Dompol: tel. +39 (0) 431 67001		ameriški dolar	1513,00	1553,00	
		nemška marka	994,00	1020,00	
		francoski frank	292,00	301,00	
		holandski gulden	882,00	909,00	
		belgijski frank	47,80	49,80	
		funt šterling	2339,00	2410,00	
		irski šterling	2399,00	2472,00	
		danska krona	257,00	265,00	
		grška drachma	6,20	6,60	
		kanadski dolar	1104,00	1137,00	
		japonski jen	13,60	14,20	
		švicarski frank	1196,00	1232,00	
		avstrijski šilling	140,70	144,90	
		norveška krona	231,00	238,00	
		švedska krona	226,00	233,00	
		portugalski escudo	9,60	10,00	
		španska pezeta	11,70	12,30	
		avstralski dolar	1202,00	1239,00	
		madžarski florint	11,00	14,00	
		slovenski tolar	11,00	11,60	
		hrvaška kuna	265,00	290,00	

KMEČKA BANKA - GORICA		10. JULIJ 1996		v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni	
		ameriški dolar	1519,00	1549,00	
		nemška marka	998,00	1016,00	
		francoski frank	292,00	302,00	
		holandski gulden	880,00	905,00	
		belgijski frank	47,96	49,76	
		funt šterling	2335,00	2415,00	
		irski šterling	2396,00	2491,00	
		danska krona	256,00	266,00	
		grška drachma	6,20	6,80	
		kanadski dolar	1102,00	1137,00	
		švicarski frank	1199,00	1224,00	
		avstrijski šilling	140,42	144,92	
		slovenski tolar	11,00	11,35	

MILANSKI DEVIZNI TRG		10. JULIJ 1996		v LIRAH	
		valuta	povprečni		
		ameriški dolar	1534,500		
		ECU	1906,460		
		nemška marka	1006,890		
		francoski frank	297,380		
		funt šterling	2379,240		
		holandski gulden	897,260		
		belgijski frank	48,873		
		španska pezeta	11,970		
		danska krona	261,350		
		irski funt	2441,540		
		grška drachma	6,408		
		portugalski escudo	9,797		
		kanadski dolar	1120,150		
		japonski jen	13,937		
		švicarski frank	1215,610		
		avstrijski šilling	143,080		
		norveška krona	235,330		
		švedska krona	229,850		
		finska marka	329,360		

MILANSKI BORZNI TRG		10. JULIJ 1996		INDEKS MIB-30: + 0,08%	
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	13.500	+0,93	Italcementi	11.809	-0,16
Bca di Roma	1.387	+0,92	Italgas	5.696	-0,57
Benetton	20.451	-2,54	La Fondiaria	7.247	+1,03
Comit	3.080	+2,26	Mediobanca	9.547	+0,84
Credit	1.787	-0,22	Montedison	862	+0,87
Edison	9.206	+0,01	Olivetti	885	+0,55
Eni	7.604	+0,74	Parmalat	2.095	+0,04
Ferruzzi fin.	815	-0,70	Pirelli Spa	2.534	-0,89
Fiat	5.139	-0,59	Ras	15.632	+2,15
Gemina	718	-1,04	Rinascente	10.479	+0,86
Generali	36.316	+1,71	Sai	15.017	+1,48
Ifi p.	13.887	+0,11	San Paolo To	9.423	-1,45
Ifil	4.519	+0,33	Sirti	9.720	-0,10
Imi	12.057	-0,55	Stet	5.107	-1,18
Ina	2.285	+0,92	Telecom Ita	3.148	-1,22

**DANES
V OSPREDJU**

Sodstvo priznava pravico pripadnikom manjšine do rabe slovenščine v odnosih z javno upravo

Pred nekaj več kot mesecem dni smo objavili vest, da je odredba, s katero je svojčas deželna gozdna uprava od Gozdne zadruge zahtevala plačilo globe, nična, ker ni bila prevedena v slovenščino. Do tega zaključka je prišel trzaski pretor Arturo Picciotto, ki je te dni objavil tudi celotno razsodbo z utemeljitvijo svojega stališča. »Bistvo sodb je v tem,« je povedal odvetnik Bogdan Berdon, ki je skupaj z Andrejem Berdonom zastopal Gozdnno zadrugo, »da priznava pravico do rabe slovenščine pripadnikom manjšine v odnosih z javno upravo. Se posebej ugotavlja ničnost upravnega postopka, v katerem gre za ugotovitev in odmero raznih denarnih glob. Ti postopki in ustrezne listine morajo potekati oz. biti sestavljene tudi v slovenskem jeziku pod sankcijo ničnosti, in sicer od trenutka, ko se javna oblast seznani z zahtevom po dvojezičnosti.«

»Sodba je izrednega pomena za slovensko manjšino v Italiji,« je nadaljeval Bogdan Berdon, »saj določa, da se morajo vsi uradi javne uprave, ki se ukvarjajo z globami, opremiti z dvojezičnim osebjem. Pripadnik manjšine ima torej pravico do rabe slovenske v javno upravo, a slednja je dolžna z njim poslovati v slovenščini. To pravico italijanskega državljana slovenskega jezika sodnik Picciotto utemeljuje s pravnim sistemom, ki temelji na 8. členu osimskega sporazuma, a slednji se sklicuje na Posebni statut, ki je tako postal sestavni del italijanskega pravnega reda. Gre seveda za pravico, katere uresničitev predpostavlja določeno organizacijo ljudi in sredstev, za kar mora poskrbeti sama javna uprava. Picciotto je proglasil ničnost postopka deželnege organa, ki je kršil to jezikovno pravico. Ozigosal je tudi opustitev in lasistično ravnanje Dezele, ki je imela dovolj časa na razpolago, da bi poskrbela za organizacijo ustrezne službe za izvajanje jezikovnih pravic.«

»Druga stvar pa je stališče pretorja v odnosu do reformiranega civilnega postopnika, v katerem imajo glavno vlogo odvetniki,« je se spomnil B. Berdon. »Toda tudi v civilnih postopkih pretorjeva razsodba priznava rabo slovenske v tistih aktih in dejanjih, v katerih je nujno potrebno delovanje pravnih stranke (prisega, pričevanje, zaslišanje).«

Pot, ki je privedla do Picciottove razsodbe, je bila dokaj dolga. Zaceła se je namreč pred več kot petimi leti, 9. aprila 1991. Gozdni inšpektorat je zaradi sečnje borovcev Gozdni zadrugi naložil visoko rabo, več kot deset milijonov lir. Izpolnili so zapisnik o prekršku in ga izročili predsedniku Zadruga Karlu Grgicu, ki pa ga ni hotel

podpisati, ker ni bil tudi v slovenskem jeziku. Pretekli sta dve leti, nakar je Dezelno ravnateljstvo za gozdove in parke na osnovi omenjenega zapisnika odredilo izplačilo globe. Predsednik Karlo Grgič je vztrajal pri svojem stališču, zavrnil je ukaz o plačilu globe in se odločil, da se obrne do sodišča. Zagovarjala sta ga odvetnika Andrej in Bogdan Berdon, ki sta utemeljila ničnost odredbe Dezelnege ravnateljstva, ker ni bila tudi v slovenščini. Na obravnavi, ki je bila 7. junija, je pretor Picciotto sprejel zahtevo Gozdne zadruge. V svoji razsodbi je uvodoma obnovil potek dogodkov, pri čemer je med drugim zapisal, da je Grgič že 19. aprila 1991, torej od dneva, ko so mu dostavili zapisnik o upravnem prekršku, zahteval prisotnost prevajalca za slovenski jezik, in sicer ne zato, ker ne bi razumel italijanske, temveč zato, da bi se poslužil ustavnih zagotovljenih pravic. Zatem Picciotto razčlenjeno utemeljuje svoj sklep, v katerem uvodoma trdi, da je Grgičeva zahteva utemeljena in jo gre sprejeti.

Pretor najprej omenja razsodbo Ustavnega sodišča st. 28 iz leta 1982, ki je »slovensko prebivalstvo, ki delno naseljuje Furlanijo-Juljsko krajino, označilo kot "priznana jezikovno manjšino" na podlagi čl. 6 Ustave, X. prehodne določbe in 3. člena Posebnega statuta za Furlanijo-Juljsko krajino (ustavni zakon 31.1.1963, st. 1).« V podrobnosti omenjene razsodbe ter drugih razsodb Ustavnega sodišča (62/1992, 15/1996) se ni spustil, vendar iz »njih nedvoumno izhaja, da je danes mogoče označiti kot pravico rabo slovenskega materinega jezika v odnosih z javnimi uradi«. Razsodba 62/1992 se posebej pravi, da je to »vrednota..., na podlagi katere se v posameznih državljanih, pripadnikih priznanih jezikovnih manjšin, porajajo subjektivne dejanske zahteve, in za te zahteve se je mogoče zavzeti le kolikor so bile sprejete ustrezne izvajalne norme ter potrebne organizacijske ali institucionalne strukture.« Obstoje teč pravni mini-malnih struktur, ki v bistvu prihaja do izraza v za-

poslovanju prevajalcev in tolmačev slovenskega jezika, je danes realnost v skoraj vseh upravnih in sodnih uradih (za slednje je obvezna na podlagi zakona z dne 19.7.1967, st. 568).

Pretor Picciotto se zatem vrača k vprašanju, o katerem mora odločiti, in pravi, da na podlagi razsodb Ustavnega sodišča lahko pridemo do zaključka, da je bila odredba Dezelnege ravnateljstva protizakonita. Pri tem najprej omenja zakon z dne 10.3.1977 st. 73, s katerim so stopili v veljavo Osimski sporazumi z dne 10.11.1975. V 8. členu Osimskih sporazumov je zapisano, da bo vsaka stran ohranila notranje norme, ki jih je sprejela pri izvajanju posebnega statuta, priloženega Londonskemu memorandumu pa so priznavala uživanje enakih pravic in enakega ravnanja slovenski in italijanski jezikovni manjšini, ki sta lahko uporabljali svoj jezik v osebni in uradni odnosih z upravnimi in sodnimi oblastmi, ter pravico, da so ji oblasti, bodisi v

ustnih odgovorih, neposredno ali s pomočjo prevajalca, odgovarjale v njenem jeziku; v dopisih pa so morale oblasti zagotoviti vsaj prevod odgovorov. Iz vsega tega izhaja, trdi Picciotto, da so javni akti morali biti vsaj opremljeni z ustreznim prevodom. Zatem omenja polemiko, ki je spremljala vprašanje, kakšno oblast je imela zavezniska uprava, ter razna tolmačenja o veljavnosti Londonskega memoranduma, kar bi od Ustavnega sodišča terjalo bolj poglobljeno stališče. Sodišče pa se je omejilo na ugotovitev, da je raven zascite, predvidene v Londonskem memorandumu, danes nedvomno del veljavne državne ureditve, čeprav ne odgovarja na vprašanje, za kakšno določila pravzaprav gre. Bodisi na podlagi omenjenega stališča Ustavnega sodišča kot tudi ugotovitve, da se mora državna uprava organizirati na način, da zagotavlja učinkovito in nepristransko delovanje, pretor Picciotto prihaja do zaključka, da je Dezelno ravnateljstvo kršilo zakon. Iz tega izhaja, da je bil uk-

rep, ki ga je izdalo, protizakonit: »Čeprav bi Dezelna ustanova lahko nedvomno izdala (na podlagi Grgičeve zahteve) v slovenski jezik prevedene akte, se več, čeprav bi morala biti za to vsaj minimalno tehnično in organizacijsko opremljena, po lastni krivdi ni poskrbela, da bi ugodila zakonitim Grgičevim zahtevam.«

Picciotto zavrača opravičila, ki naj bi se sklicevala na nekatere prejšnje sklepe Računskega sodišča, ter na dejstvo, da se je pac zainteresirani lahko obrnil do sodnika, čeprav odredba ni bila prevedena: pomembno je samo to, da je bil kršen zakon in da so bile kršene pravice državljana, pripadnika manjšine, ki ne govori večinskega jezika. Pri tem treba tudi upoštevati zelo veliko časa, ki je pretekel od Grgičeve zahteve do ukrepa »brezbrižne« uprave.

Do ugotovitve o protizakonitosti odredbe Dezelnege ravnateljstva bi lahko prišli tudi po drugi poti, in sicer, če bi upoštevali, da je bil neveljaven akt, na katerem je slonela tudi za zapisnik o

prekršku je namreč Grgič zahteval prevod. Picciotto pa se v to vprašanje ni spustil, ker je odredbo itak razveljavil. Poudaril pa je, da je potrebna večja previdnost pri uveljavljanju omenjenih nacer, ko gre za izdajanje odredb ali sporocil, ki jih narekujejo podobne in nujne dejavnosti. Trzaski pretor je namreč ze v kazenskem postopku (razsodba z dne 4.2.1995, ki se je nanašala na Lucijana Malalana, Jagodo Kjuder, Sama Pahorja, Josipa Ferluga, Ennia Borrija) prišel do zaključka, da je potrebno nekatere ukaze prevesti v materin jezik tistih, katerim je namenjen. Tedaj je pretor zapisal, da imajo pripadniki slovenske manjšine v tistem primeru, in ne v vsakem primeru, vsaj dokler manjka popoln zakonski ukrep, pravico, da oblasti z njimi uporabljajo slovenski jezik. »Tedaj je namreč slo za ukaz... ki je sodil v okvir postopka, ki se je nanašal na izdajo dovoljenja in ki se je ze pricel z omenjenim ukrepom trzaskе kvesture v zvezi z manifestacijo obtoženih. Ta ukrep je bil ze izdan in na zahtevo zainteresiranih je bil tudi opremljen s slovenskim prevodom. Torej z izjemo nujnih primerov, edinih, ki bi lahko utemeljili zavrnitev, ker jih pac ni mogoče uresničiti, bi morali tudi ukaz, skaterim so spremenili prvotnega, opremiti s slovenskim prevodom.« Istega mnenja je tudi pretor Picciotto, ki zaključuje svoje izvajanje z ugotovitvijo, da je treba od primera do primera oceniti, ce bi javna uprava lahko ugodila zakonitim zahtevam italijanskih državljanov slovenskega jezika ali pa tega ni mogla narediti, vendar ne po lastni krivdi: slednji primer je treba zelo strogo preveriti, ker moramo prepričati, da bi lahko opravičevali lasistično ali opustljivo zadržanje javne uprave, ki se konkretizira v nepriznavanju pravic drugih.

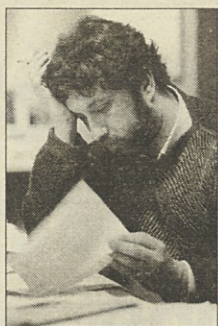
Pretor Picciotto je zatem v izredno zapleteni obliki skusal obrazložiti dejstvo, da ni ukazal prevesti svoje razsodbe kot tudi ne vseh aktov procesa. Po njegovem mnenju se namreč ni mogoče sklicevati na principe razsodb ustavnega sodišča 62/1992 in 15/1996, ker sta Grgica zastopala dva legalno usposobljena prokuratorja. Ker pa v civilnih procesih ima sodnik (z izjemo nekaterih natančno določenih izjem) dejansko opravlja le z odvetniki in ker je jezik na procesu le italijanski, res »ne moremo razumeti (in to pisemo z obzirljavanjem), kakšno pozitivno in procesualno osnovo bi lahko postavili "pravicam pripadnikov slovenski narodnostni skupnosti v procesu".«

OGLEDALO

Drevo
z dvema
krošnjama

ACE MERMOLJA

Ker se nekaj mesecev ukvarjam s tem, kaj mislimo Slovenci o narodu in o odnosih do drugih, so bila Ogle-dala izraz zanimanja in mojih dilem, čeprav zahteva problematika tehtnejšo analizo, kot jo »prenese« časopis. Pred počitniškim odmorom, ko se neradi gledamo v ogledalu in potrebujemo čas brez skrbi, se mi zdi vmesen pogled po Italiji, kjer hočeš nočeš živimo.

S finančnim zakonom bo Prodijska vlada pred pomembno preizkušnjo. Po veselju zaradi volilne zmage je prisel čas, ko se morata vlada in koalicija, ki jo podpira, soočiti s stvarnostjo. Problemov je veliko in niso samo finančne narave. Občutek imam, da je italijansko družbeno tkivo zrahljano in da je smisel za državo in skupno stvar pogostokrat sibijskejsi od smisla za lastne koristi. Oljka je zmagala, ker je dajala volilcem večji vtis kohezije sile kot Pol svoboscin, ki je zagovarjal liberistično politiko in s njo izrazil konkurenco med posamezniki in skupinami. Večina volilcev se je ustrašila tekmovalnosti z rednimi pravili in brez varnostne mreže za tiste, ki bi bili v tekmah poraženi. Po volitvah pa se je ponovno pričel ples partikularnih interesov. Zahteve so protislovne v smislu, da ena izključuje drugo, vsem pa se zdi tudi kompromis cena, ki jo ne nameravajo plačati. Novinarji spremljajo vlečenje vrvi kot nogometno tekmo in s tem soustvarjajo politični spektakel, kjer je nujno, da se bralcem zdi, da bo vlada padla že jutri. Ni predstave brez napetega pričakovanja, če bo junak zmagal ali padel.

Nujno je, da finančni zakon zadolžene države bremeni njene državljanke, vprašanje je, koga najbolj prizadene. V tradiciji je bilo, da so največji davek plačali odvisni delavci, kar je pomenilo logično izbiro sredinskih ali desničarskih vlad. Danes je na vladi levsredinska koalicija in je pričakovati vsaj večje sorazmerje pri porazdeljevanju bremen. Pod deblom ne morejo biti vedno isti nosaci. To vzbuja med industriji in v vodilnih gospodarskih krogih upravičeno zaskrbljenost. Očitno je, da so na delu močni lobiji, ki skušajo zarezati v vladi in sami koaliciji ločnico med sredinskim in levim delom skupine. Vprašanje je, koliko bo znala koalicija v celoti obdržati svojo kohezijo in ponuditi vsej državi nacrt, ki ne bo le običajno skrupulacijo pritiskov. To je za vlado največji izziv.

Pred dnevi sem se telefonsko razgovarjal z dobrim in bistrim poznavalcem italijanske politike in rimske kuhinje Stojanom Špetićem. Povedal mi je sintetično analizo dogodkov. Ne bo mi zameril, če mu jo kar »ukradem«, saj jo ne prodajam, kot da bi bila moje blago. Takole je rekel: »Levica se se ni povsem zavedala, da je zmagala na volitvah. Vsem se ni jasno, da je ob različnih stališčih treba sestiti za mizo in najti učinkovito pot do skupnega predloga. To je zgodovinska sansa levice, ki se zlepa ne bo ponovila. Nekdanji demokratski voditelji se ponovno zbirajo. Berlusconijevo gibanje Forza Italija je v hudi krizi in ves Pol svoboscin ni varen opozicije. Izjema je Finijeva stranka, ki je do včeraj zivel v popolni osamljenosti in je zato vajena sedenja v opoziciji.«

Pomislil sem, da se politični premiki se zdavnaj niso umirili. Scena je popotresno področje, ki ga se vedno razjedajo sizmični sunki. Morda bo koalicija Oljke tisto drevo, ki bo poglalo dve deblji: moderno levico, ki bo imela svoje razloge, bolj kot v preteklosti, v sedanosti in ne bo več ujeta v ideološke sheme, ki ne morejo biti orodje za analizo postindustrijskega sveta. Vsaj v celoti ne morejo pomagati pri tem analitičnem delu. Ob njej naj bi zrastle tudi desnica, ki ne bi

prikrivala neofasistične, nacionalistične in cehovske kulture, kot je počel to Pol svoboscin. V njem so se zbrali stari mislovci, novi jupiji in tisti, ki so jim zlata leta brez pravil prinesla nepricakovana bogastva. V tej desnici naj ne bi bilo prostora niti za staro demokratsko dvoličnost, ki je spajala svobodno tržišče in verigo dvorjanov, ki jim je oblast delila usluge. Danes je nezdružljivo zavezništvo med fevdalno gospodo in modernim podjetništvom. V tem smislu se je določeno obdobje zaključilo. Ni je države, ki bi lahko ohranila stoletne privilegije in modernizacijo. Fasizem je to počel nasilno (v odnosu do tistih, ki so bili zrtev koalicije med novim in starim), po vojni je Krščanska demokracija to počela z diplomacijo. Na jugu se je pri pletenju kompromisa okrepila mafija, na severu so bogatele stare podjetniške družine. Niti desnica ne more več ponujati takšnih modelov.

Za veliko spremembo, ki bo pomenila tudi ponovno porazdelitev gospodarskih, družbenih in političnih moči, je danes potrebno, da Oljka resnično vlada vseh pet let. Če tega Oljka ne uspe, bomo opazovali potovanje, kjer greš en korak naprej in dva nazaj. V krizi, ki sploh ni nujna, bi levica ne zmogla izvesti prenove, ki je zanjo nujna. Obitala bi v času, ko je bil za levico značilen idejni boj, ki ni znal najti najmanjšega kompromisa. Desnica pa bi se zapletla v najslabšo demokratsko mrežo kompromisov brez idej.

Je v Italiji sploh potrebna takšna pot? Ni morda resnična novost prav Oljka, ki bi prerastla kategorije tradicionalne levice, centra in desnice in bi bila samo progresivna? Zapletam se v drzne poglede, nisem pa spreminil svojega osnovnega mnenja, da se morajo v politiki izbistriti osnovne opcije. Samo tako lahko pride do povsem jasne izbire med dvema tabormi in sele tako bo volilec razvidno, kaj pomeni kompromis v koaliciji. Treba bi bilo vedeti, da ko je na vladi levica, ne more priti do izbiri, ki so skregane z osnovnimi interesi levice. Italija se mora vključiti v evropske procese in delati za to, da pride v najožji izbor evropskih držav. Cena tega pa ne more pasti izključno na ramena delavcev. Industriji zahtevajo takojšnjo vključitev v Evropo, nize inflacije, cenejšo lino, hkrati pa so ostro protestirali, ko jih je nedavni Prodijev odlok komaj oplazil. Tu je razvidno, da branijo svoje interese. Nihče in niti Agnelli, ne more od levice zahtevati, da pomiri lastne volilce in jim mirnim stisne pas do mere, da ne bodo več dihal. Politika Oljke je danes sad ravnovesij, jasno pa je, da bo morala vsa italijanska družba, in to čim bolj pravično in sorazmerno, prispevati za sanacijo države. To je lahko danes levsredinska politika in to so volilci tudi pričakovali. Nic cudnega pa ni, če se bodo pod krošnjo Oljke posamezne sile in opcije reorganizirale v trajnejše grupacije. Z njimi bo tudi kompromis trajnejši in stabilnejši. Dvotirna pot, ki omogoča stabilno vlado in hkrati preciščevanje politične scene, je nedvomno umetnost. Proces bo potekal pod reflektorji medijev, ki bodo videli v vsaki potezi usodno dejanje in bistven trenutek dramske igre. Kritiziramo spektakel in ga s kritiko ustvarjamo. To je ne vedno lahek in s ponosom prisluzen kruh tistih, ki pišemo ali z mikrofoni in snemalnimi kamerami beležimo dogajanje. Pogostokrat je največji igralec tisti, ki o igralcih piše...Mimo spektakla pa je očitno, da se v Italiji določen proces sele dogaja. Spretnost kocijavev bo v tem, da bo prisla kocija do postaje. To je zgodovinska sansa sedanje vlade: tako njene levice kot tudi zmernejših in sredinskih sil.

PISMA UREDNIŠTVU

Za smotrnejši pouk glasbe

Ko poučujem flavto na konservatoriju, si kdaj pa kdaj mislim, da bi v idealnem "teamu" za poučevanje morala biti poleg glasbenika se zdravnik in psiholog. V soboto 29. junija sem v Primorskem dnevniku prebral pismo Uredništvu Kje so bili Slovenci?, in tudi v tem primeru bi si želel, da bi o problemu pisal psiholog: povedati bi nam moral, zakaj na koncertu Slovenske filharmonije v gledališču Rossetti ni bilo Slovencev. Problem je važen, saj je bil glavnemu uredniku povod za uvodni članek v nedeljskem Primorskem dnevniku; vendar dvomim, da bi bilo na koncertu kaj dosti več slovenskih poslušalcev, tudi če v tistih dneh ne bi bilo stavke, ki je enomogočila redno poročanje Primorskega dnevnika. Daljši odmev na to pismo je Primorski dnevnik objavil 3. julija; žal v tem prispevku problem glasbe sploh ni omenjen, (avtorica je opazila praznine v dvorani ko je gledala posnetke!). Ker me ne zanima, "kje so bili Slovenci", bi se ponovno vprašal "zakaj" ni bilo Slovencev na koncertu. In ker bi zaman pričakoval psihologov odgovor, bom kar sam skušal nanizati vsaj par misli.

Mislím, da bi morali na ta pojav gledati z dveh zornih kotov: kaj pomeni posamezniku določena zvrst glasbe, in kaj pomeni nasi slovenski skupnosti dogodek, ki je vzbudil toliko odmevov. Na prvo vprašanje si bo lahko odgovoril vsak sam, na drugo pa naj bi odgovorili vsi tisti, ki lahko kakorkoli vplivajo na usmeritev naše glasbene dejavnosti: glasbeniki in neglasbeniki. Pri tem je seveda bistvene važnosti, kakšen je odnos do glasbe. Pri poklicnih glasbenikih se kaj rado zgodi, da postane glasba "obrt" (v nasprotju z besedo "poklic" v plemenitejšem pomenu besede - ko sem se igral v orkestru, so mi starejši kolegi zatrjevali: če boš ostal v orkestru, boš zasovražil glasbo!). Če se pa poklicni glasbenik omeji le na poučevanje, se kaj rado zgodi, da prevladata teorija in tehnika, glasba, ki bi pri vsem morala ostati bistvo, pa je prepuščena "naravi". Odnos neglasbenikov do glasbe je poglavitno zase. Slovenci ljubimo glasbo: pevске zборе, narodnozabavno glasbo, in potem? Koliko poslušalcev bi prihajalo na abonmajske koncerte Glasbene matice, če ne bi bilo občutka da "moramo", ker so "naši"? Izkazalo se je pri koncertu Slovenske filharmonije v gledališču Rossetti, ko nam zaradi stavke Primorskega dnevnika nihče ni povedal, da bi to bila naša narodna dolžnost. Avtorica pisma uredništvu Kje so bili Slovenci? pravi, "da se na koncert ni odzval skorajda noben Slovenec: niti politik, niti kulturni delavec, niti glasbenik, niti študent, niti pevec, niti pisatelj, niti intelektualc ... Skratka nihče...". Kaj pomeni našim intelektualcem "intelektualna" glasba? Če lahko označimo odnos poklicnega glasbenika do glasbe z besedo "cehovski", lahko označimo odnos poprečnega intelektualca z besedo "godčevski". Godci so pač zabavni ljudje, a jih ne gre jemati preveč resno. Tako miselnost lahko opazimo tudi v odnosu naših politikov do glasbe: vso potrebno pomoč, a kako in kaj, naj si pa kar sami glasbeniki uredijo!

Kaj nam glasba sploh pomeni? Brez dvoma vpliva glasba predvsem na čustveni del naše duševnosti. Kako bi človek lahko preživel brez ljubezni do staršev, brez zaljubljenosti (ko je v pravih letih za to), brez zakonske ljubezni in brez ljubezni do otrok? Kdor čuti ljubezen do domovine in do Boga, dobi tudi v tem globoko duševno bogastvo. Kljub temu pa pri vzgoji čustva zanemarjamo. Skozi vse solsko obdobje nas izprašujejo, kaj znamo. Naš inteligenci kvocien naj bi bil bistven. Opazimo pa, da se tudi odlični dijaki v življenju ne izkažejo vedno najboljše: pri vsakodnevnem delu ni dovolj suhi razum; brez dobre volje, brez navdušenja, ali brez ljubezni do dela ne gre. Tej naravni "modrosti" prihaja na pomoč tudi moderna psihologija. Pojem "emotivni kvocien" je nekaj novega. Zasedil sem ga v knjigi ameriškega psihologa D. Golemana Čustvena inteligenca.

Knjiga je v zelo kratkem času posla (dobil sem jo komaj v četrti ali peti knjigarni), kar priča o tem, da je problem zelo občuten. Upajmo, da bo tudi ta nova senzibilnost pripomogla k pravilnemu ovrednotenju glasbene vzgoje.

Prav problem glasbene vzgoje je v Italiji, zibelki glasbe, se posebno perec. Glasba je v navadnih solah prej redka izjema kot pravilo; državna glasbena sola pa si povsem zasluži ime "konservatorij", saj se le stezka in prepočas prilagaja novim življenjskim pogojem in sodobnim glasbenim razmeram; se vedno sledi učnim programom, ki so jih sestavili pred šestdesetimi leti. Danes mora zadostiti dosti širšim potrebam.

In mi? V starih casih je bila vzgoja (splošna in glasbena) le za plemstvo. Potem so si jo lahko privoščili le premožni sloji. (V določenem obdobju je bil klavir v "boljših" družinah obvezen). Zgleda, (naj to preverijo zgodovinarji in sociologi!), da v Trstu in okolici Slovenci nismo imeli "boljših" družin in odpadla je možnost domače glasbene vzgoje: prirojena ljubezen do glasbe (potreba izpovedovati čustva z glasbo) se je tako izrazila najprej v ljudskem (zborovskem) petju in nato v industrijsko pokvarjeni domaci (narodnozabavni) glasbi.

Nase glasbene sole? Spartanska vzgoja je pojem; mi smo bolj podobni tistemu, ki je v svojega otroka zaverovan in vidi v njem le dobre lastnosti: zato mu vse odpušča in v vsem popušča; s posledicami, ki so nujne. Nasi soli lahko očitamo to, kar lahko očitamo konservatoriju: tehnika brez glasbene vsebine nima nobenega smisla in studij "za diplomu" vzbudi pred odpor, kot pa ljubezen do glasbe. (Ko beremo o uspehih naše sole, beremo o izpitihi na konservatoriju in o uspehih na tekmovanjih; vzbuditi ljubezen do glasbe najbrz ni dovolj viden uspeh). Ali imamo sploh kaksne nacrtje glede glasbene dejavnosti, ki bi presežala pevске zборе in narodnozabavno glasbo? Sola zgleda sama sebi namen: po dokončanem studiju - praznina! Ta očitek gre pravzaprav bolj vodstvu, kot pa soli v širšem smislu. Za poučevanje na italijanskem konservatoriju niso potrebne diplome, pač pa koncertna dejavnost. To je velika vzpodbuda za mlade. Nasih mladih glasbenikov nismo znali vzbuditi v tem smislu in koncertno delovanje glasbenikov, ki na naših glasbenih solah poučujejo je prej izjema kot pravilo. (Studij z docentom, ki se sam ne ukvarja aktivno z glasbo pa je lahko se bolj morec. Izgovor, da je lahko dober koncertant slab pedagog se zdela ne pomeni, da je slab koncertant dober pedagog!). Taka odmaknjenost od zive glasbe pa pripelje do takih posledic, kot smo jih opazili ob koncertu Slovenske filharmonije v gledališču Rossetti.

Če je taka glasbena neaktivnost več ali manj vidna sicer, bo pa se posebej opazna, ko bo neka komisija izbirala učne moči za državni konservatorij s slovenskim učnim jezikom. To je spet boleča točka. O tem sem že večkrat pisal: kako naj zahtevamo državno glasbeno solo s slovenskim učnim jezikom, če si pol stoletja po končani vojni se nismo znali vzgojiti slovensko govorečih učnih moči?

Koncertno delovanje sicer nekaj stane, vendar bi se lahko dejavnost poklicnih glasbenikov prepletala z dejavnostjo ljubiteljev. Morali bi le izbrati primerno dejavnost. Pred leti je pri Glasbeni matici deloval Oddelek za staro glasbo. Ko govorim o stari glasbi, večkrat slisim pripombe o specializaciji in podobno. Pri tem pomislim na tecaje, ki jih prireja italijansko Društvo za kljunasto flavto v Urbino in ki so bili zlasti v prvih sedemdesetih letih se posebno množični. Ali lahko petsto udeležencev (starih od 8 do 80 let) imenujemo strokovnjake specialiste? Ali pa gre mogoče za ljudi, ki so v stari glasbi dobili najljazji in najnaravniji način, da so v glasbi lahko tudi sami aktivni?

Zanimive in vzpodbudne besede o novih možnostih glasbene vzgoje sem prebral v zadnji številki revije

Pretoki v članku Kaksno solo hočemo?

Če bi pouk glasbe zastavili smotrno in sodobno, bi bil to lahko bistven doprinos h kulturnejšemu glasbenemu življenju. Če se bomo zgleovali po zastarelih solskih programih, pa bo Slovenska filharmonija v Trstu se igrala prazni dvorani.

Milos Pahor

Sklad Mitja Čuk
in deželni prispevki

Spoustovano uredništvo!

Zahvaljujem se vam za dobronamerno pozornost, ki ste jo 9.7.1996 posvetili na prvi strani vašega cenjenega dnevnika Skladu Mitja Čuk v zvezi z deželnim prispevkom, katerega je bil deležen z drugimi ustanovami. Oblika, ki ste jo izbrali za informacijo javnosti s tem v zvezi (nekateri površni bralci so celo razumeli, da je Sklad prejel kar 400 milijonov lir prispevka), in nepopolnost infomacije me silita v pisanje. Prosim, da bi vsaj s približno enakim poudarkom kot omenjeno novico objavili se te moje vrstice.

Sklad Mitja Čuk je neprofitna ustanova - taka torej, ki nima komercialne dejavnosti, s katero bi se lahko vzdrževala. Ukvarja se največ s problemi in s problematičnimi otroki, zato tudi nima tolikega stevila navdušenih privrzenecov, kolikor jih lahko šteje športno, rekreativno ali kulturno društvo. Nasi ustanovi dežela Furlanija-Julijaska krajina priznava, da si prizadeva za pomoč prizadetim, in ima pravico zaprositi na osnovi ustreznega zakona za deželni prispevek, ki naj bi ji omogočal preživetje in delovanje. Ob nastanku tega zakona (1986) je prispevek znašal 75 do 80 % stroškov. To pa pomeni, da smo sami poskrbeli za kritje 20 do 25 % razlike pri vsaki pobudi, za katero smo pejali prispevek. To smo lahko storili predvsem s pomočjo naših ljudi, iskrenih darovalcev. Danes krije na osnovi kasnejšega deželnega odloka prispevek le do 40 % predvidenih stroškov. Nam so na primer letos dodelili 26 % prispevka na predvidene stroške za vodenje ustanove. To pomeni, da moramo, če so nam na primer dodelili prispevek 26.000.000 lir, imeti za 100.000.000 milijonov lir stroškov, če ne želimo izgubiti deželnega prispevka. To pa hkrati pomeni, da moramo plačati 74.000.000 lir stroškov iz svojega žepa. V redno vzdrževanje ustanov uvršča Dežela stroške za najemnine, telefon, postjo, ogrevanje, za porabo elektrike in vode, za osebe, pisarniske stroške, tehnični servis itd. Medtem ko katerikoli obrtnik ali trgovec skusa npr. zmanjšati svoje stroške za telefon ali za pisarniske pripomočke, če vidi, da ne bo prišel varno z realnimi dohodki do konca poslovnega leta, morajo Sklad Mitja Čuk in vse podobne ustanove na vsak način trošiti in kopiciti stroške do predvidene višine, če ne želijo izgubiti ali vrniti deželnega prispevka.

Toda, s čim naj te stroške krije-mo?

Na dlani je, da je razlika med prispevkom in zahtevano dokumentacijo stroškov ogromna, pa tudi neloģična, če naj omogoča ustanovam, ki pomagajo kakorkoli prizadetim, obstajati. Razdeljevanje prispevkov po takem ključu in odstotku ustvarja lahko le nove deficite, ki se kopirajo na stare iz prejšnjih let ter drevijo humanitarne ustanove v pogubo. Dežela namreč ne predvideva kakega posebnega fonda, iz katerega bi lahko crpali pomoč za obcasno sanacijo deficitov teh ustanov. Tak deficit se je nabral v četrletju, ki je za nami, tudi Skladu Mitja Čuk. V stiri letnem obdobju 1992. do 1995. leta se je nabralo za vodenje in vzdrževanje dejavnosti Sklada Mitja Čuk in Vzgojizaposlitenega središča Mitja Čuk, kljub radosrdnosti naših ljudi in vzporednim pobudam Sklada, za 200 milijonov lir dolga. O tem sta seznanjeni obe naši krovni organizaciji. Dolg pa je se vedno nepokrit in do danes se ne vemo, kako ga bomo odplačali.

Z odličnim spoustovanjem

Predsednik
Stanislava Sosic Čuk

NAČRT VISOKE HITROSTI / ILLY

POLITIKA / PRAZNIK LIBERAZIONE

NOVICE

Lyon - Trst ni "italijanska muhavost"

Tržaski zupan Riccardo Illy je naslovil odprto pismo na ministra za prevoze Claudia Burlanda, v katerem mu odgovarja na njegove nedavne in vznemirljive izjave o železniški visoki hitrosti; načrt Lyon - Trst nikakor ni »italijanska muhavost«, poudarja Illy, ampak je sestavni del 14 infrastrukturnih prioritet, ki jih je zacrtal Evropski svet. Trazaski zupan zato -v ministrov vednost in v vednost vseh- v tiskovnem poročilu na kratko obnavlja etape tega važnega evropskega cilja.

O potrebi po razvoju koridorja st. 5 (železniskih in cestnih zvez Trst-Kijev) je stekla razprava meseca marca 1994 na panevropski konferenci o prevozi na Kreti, meseca decembra istega leta pa je bilo na vrhu predsednikov držav v Essnu sklenjeno, da bo seznamu prvih prioriteten in že prej določenih načrtov dodan tudi koridor st. 5. Na lanskem decembrskem vrhu predsednikov držav v Madridu je bilo potrjeno, da je treba načrt st. 5 ne samo vključiti v seznam, ampak da mora pobuda postati spodbuda za gospodarsko in politično integracijo za vso Evropo, zaradi česar jo mora EU postaviti na isto raven z vsemi komunitarnimi načrti ter napeti vse sile za pridobitev potrebnih finančnih sredstev; le gradnja infrastrukture namreč zagotavlja zaposlitve, obenem pa pospešuje integracijo vseh držav, tudi tistih, ki se EU pridružujejo.

Zupan Illy zato poudarja, da ima infrastruktura nedvomno evropski pomen, Italija, ki je sprejela 14 prioriteten, pa se je tudi obvezala, da jo bo uresničila. Povezava med Benetkami in Trstom ni torej -kar bi minister želel zagovarjati- notranje vprašanje povezav, ampak je del širšega načrta mednarodnih razsežnosti.

Za izvajanje in za investicije -poudarja zupan Illy- so potrebne moderne prevozne infrastrukture; če pa ministri investicije ter moderne in učinkovite zveze ne zanimajo in ne želi spoštovati obvez, pomeni, da želi odrezati Italijo ter južno Francijo in Spanijo iz teh tokov in si mora za to prevzeti vse odgovornosti. Če pa bo želel vprašanje ponovno proučiti, bo ta analiza privedla le do ene rešitve, to je do potrditve strateske važnosti te povezave.

Tudi deželni odbornik za prevoze Giorgio Mattassi je ministrove izjave vzel na znanje z obžalovanjem; med drugim je poudaril, da minister nikakor ne more zatajiti ene od 14 prioriteten o infrastrukturnih, ki jih je Evropski svet sprejel v Essnu, panevropska konferenca pa na Kreti.

Ljudska stranka za soočenje s SKP

Možnosti koalicije ob pokrajinskih volitvah

»Ko bi dan tržaskih pokrajinskih volitev sodili po jutru, bi kazalo, da se bodo volitve 24. novembra dobro iztekale.« Tako je občinski svetovalec Stranke komunistične prenovе Jacopo Venier ocenil prvo javno srečanje med Oljko in SKP, na katerem je bil govor o morebitnih volilnih zavezništvih za jesensko volilno preizkušnjo.

Srečanje je bilo v torek na prazniku Liberazione. O političnih perspektivah demokratičnega zavezništva po aprilskih volitvah so z Venierom razpravljali podpredsednik deželne sveta Milos Budin za DSL, občinski svetovalec zelenih Russignan in član tajništva Ljudske stranke Ennio Severino. Kot izhaja iz tiskovnega sporočila SKP, je bilo srečanje zelo plodno: udeleženci so spregovorili o krajevni in deželni politični situaciji in iz razprave je bilo mogoče ugotoviti, da obstajajo možnosti za dogovor med SKP in Oljko ob jesenskih pokrajinskih volitvah. Prisotne je še najbolj prijetno presenetila velika razpoložljivost Ljudske stranke za soočenje s SKP, seveda v luči združitve demokratičnih sil, da bi na volitvah premagale desnico.

Venier je uvodoma poudaril, da predstavlja SKP četrto politično silo tako na krajevni kot na vsedržavnem ravni. Njen politični boj v obrambo najbolj sibkih slojev prebivalstva je treba torej upoštevati. Vsaka stranka se zavzema za oblast. Zato bo SKP preverila, ali obstajajo pogoji za zavezništvo z Oljko. Volilna zmaga v takem primeru ne zadostuje, saj je treba pozitivno odgovoriti na zahteve ljudi. SKP bo zato iskala zavezništva na podlagi programov, ki naj pozitivno rešijo probleme zaposlitve, socialnih vprašanj in demokratičnih pravic.

Ennio Severino (LS) je opozoril, da

je zmotno postavljati Ljudsko stranko in SKP na nasprotujoča si konca demokratičnega zavezništva, »ker se ekstremne točke včasih dotikajo«. Po njegovem mnenju je treba preseči protikomunistične predsodke in tudi za pokrajinske volitve sestaviti tako zavezništvo, ki bo -kot 21. aprila- premagalo desnico. Poudaril je tudi, da zastavlja Bertinotti resna vsebinska vprašanja o mezdah in lastninjenju, s katerimi se je treba spoprijeti.

Milos Budin (DSL) je naglasil, da smo presli iz proporcionalnega volilnega sistema na večinski, ki privilegira zavezništva. Vsaka stranka se mora zato odreci delu svoje specifičnosti v korist koalicije. Poudaril je, da se odnosi med Oljko in SKP vsekakor izboljšujejo. Prejudicialna zapora do komunistov je bila presežena, stranke, ki sestavljajo Oljko, morajo zato biti do SKP bolj razpoložljive. O deželni koaliciji je Budin naglasil, da je sedanja večina edino možno demokratično zavezništvo, sicer bi bilo potrebno povezovanje z desničarskimi silami. O Severni ligi je povedal, da je v naši deželi odprta in demokratična, in da je zato koalicija z njo možna.

Russignan (zeleni) se je obregnil predvsem ob dogajanja na Tržaski občini in je poudaril, da je tudi v tržaskem občinskem svetu potrebna koalicija s SKP, a komunisti bi morali ob tem sprejeti koalicijsko logiko.

V repliki je Severino naglasil, da je iz srečanja izšla potreba po široki koaliciji, ki naj bi na pokrajinskih volitvah s skupnimi močmi premagala desnico, Venier pa je opozoril, da bo treba sedaj, ko so bila presežena prejudicialna stališča do SKP, izluciti tista vsebinska vprašanja, okrog katerih naj bi se zgoštilo delovanje demokratične koalicije.

Bratina in Camerini o slovenski televiziji

Senatorja Darko Bratina in Fulvio Camerini sta naslovila na ministrskega predsednika Prodiya in ministra za poste Maccanica vprašanje v zvezi s slovenskimi televizijskimi oddajami RAI v naši deželi. Glede na obveze, ki jih je sprejelo vodstvo RAI za radijsko in televizijsko oddajanje v slovenscini v krajih, kjer živi slovenska narodnostna skupnost, senatorja sprašujeta, zakaj so prebivalci Nadiskih, Terske, Kanalske in Rezijske doline prikrajšani za to pravico. Sprašujeta tudi za vzroke, ki onemogočajo gledanje slovenske televizije v zgornji tržaski okolici. Senatorja zaključujeta svoj dokument z zahtevo, da vlada zagotovi vsej slovenski manjšini v deželi F-Jk javno televizijsko službo v njenem jeziku.

V Zgoniku bodo predstavili Langherjevo knjigo

V Zgoniku pri Cepjerlovih (hišna st. 36) bo v okviru Poletnih večerov v četrtek, 18. julija, predstavitev knjige Alexandra Langerja »Odločitev za sožitje«, ki jo prireja KD Rdeca Zvezda v sodelovanju s krogom Istria. Gosta večera bosta zgoniski zupan Tamara Blazina in koprski zupan Aurelio Juri, večer pa bo popestrila Barbara Briscik, ki bo igrala na kitaro. Začetek ob 21. uri. Sledilo bo družabno srečanje.

V Miljah še praznik SKP

Na trgu bivše ladjedelnice Felzegi se bo do 15. t.m. nadaljeval praznik komunističnega glasila Liberazione. Drevi ob 20. uri (s ponovitvijo ob 23.30) bodo predvajali se nepoznane filmske posnetke, ki vsebujejo intervju z namestnikom poveljnika zapatistične osvobodilne vojske Marcosom. Ob 21. uri pa bo nastopila tržaska glasbena skupina B.L.U.E.S.

Vzgojna kampanja o izrabljenih mazivih

V okviru vsedržavne potujoče vzgojne ter informativne kampanje »Circoliamo«, ki jo prireja Obvezni konzorcij izrabljenih maziv s pokroviteljstvom ministrstev za okolje, za industrijo ter za trgovino in obrtništvo, konference predsednikov Dezel in avtonomnih pokrajin, bo jutri ob 11.30 na sedežu deželnega ravnanstva za okolje v UL Giulia 75/1 tiskovna konferenca - srečanje, na kateri bodo predstavniki institucij, poklicnih kategorij, Legambiente, karabinjerjev in finančne straže spregovorili o škodi, ki jo v okolju povzroča napačno uničevanje izrabljenih maziv.

INDUSTRIJA / VČERAJ SESTANEK NA DEŽELI

Oživitev proizvodnje v bivši ladjedelnici

Uslužbencem jamčijo novo zaposlitev

Dezelni odbornik za industrijo Gianfranco Moreton je sklical včeraj dopoldne v sejni dvorani odbornstva sestanek v zvezi z usodo nekdanje ladjedelnice oziroma Tržaskega arzenala sv. Marka. Udeležili so se ga zupan Illy, predstavnik Fincantierija dr. Caratù, predsednik industrijev Azzarita, glasnik Inter-sinda dr. Sambo ter pokrajinske in deželne delegacije sindikatov CGIL-CISL-UIL in kovinarskih organizacij FIOM-FIM-UILM.

Kako spet izkoristiti območje TASM v industrijske in druge proizvodne namene? Pred odgovorom na to vprašanje, so poudarili sindikalisti, je treba razrešiti problem Fincantierijevih uslužbencev, nakar je dr. Caratù zagotovil, da ti ne bodo ob zaposlitve, temveč jih bodo dobršen del kvečjemu preselili v tržisko ladjedelnico. Kaj pa drugi? Zaposlili naj bi jih podjetniki, ki se bodo zasedrali znotraj obrata, seveda samo pod določenimi pogoji; ti so odvisni od poklicne prekvalifika-

cije in od same volje delovnih moči, saj ni nikjer receno, da jim bo takšna rešitev po godu. Na vsak način bodo vso zadevo poglobili na razgovorih s predstavniki treh sindikatov in Fincantierija.

Vsi udeleženci sestanka so vsekakor poudarili, da bi ponovno ovrednotenje območja nekdanje slovite ladjedelnice in poznejše popravilnice ladij s sprožitvijo svežih industrijsko-proizvodnih dejavnosti zelo ugodno vplivalo na ves lokalni

ekonomski sistem in seveda tudi na tukajšnje zaposlenostno raven.

Odbornik Moreton je ob koncu srečanja napovedal, da bo imel že v naslednjih dneh več predhodnih razčiščevalnih sestankov, na katerih bodo preverili vse tehnične vidike novične valorizacije opuščenih zemljišč in naprav, obenem pa poskušali ubrati takšno pot, ki bi zajamčila kar najbolj usklajeno speljavo sanacijsko-razvojnega programa.

Izvršilni normativi: Cecotti pri ministru

Predsednik deželne odbora Sergio Cecotti ter odbornika Oscarre Lepre in Lodovico Sonogo so se včeraj v Rimu sestali z ministrom za deželna vprašanja Francom Bassaninijem. V središču srečanja je bilo vprašanje dopolnitve izvršilnih normativov glede krajevnih ustanov, uradov za delo ter za ambientalne in kulturne dobrine. Dežela namreč, kot so poudarili njeni predstavniki, zahteva pospešitev postopka za odobritev omenjenih normativov in torej čimprejše sklicanje paritetne komisije med predstavniki Države in Dezele. Minister Bassanini se je vsekakor strinjal z delovnimi smernicami Dezele, ki so po njegovih besedah v skladu z izbirami vlade glede krajevnih institucij.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. julija 1996 in zapadejo 1. julija 2006.

■ Obveznice dajejo letno **8,75%** bruto obresti, izplačljive 1. januarja in 1. julija za vsako leto trajanja posojila, z izvedenimi davčnimi odbitki.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje desetletnih BTP je znašal letno **8,01%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

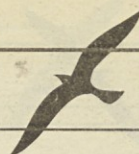
■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **15. julija**.

■ Obresti obveznic BTP se koristijo od 1. julija 1996; ob vplačilu (**18. julija**) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

DEŽELA / ZAKONSKI OSNUTEK

Na Krasu bodo lahko zrasli občinski parki

Pozitivna ocena podpredsednika deželnega sveta Budina

Na Krasu ne bo celovitega naravnega parka, bodo pa zaščiteni naravni rezervati. Seveda, če bo deželni svet z glasovanjem potrdil zakonski osnutek, ki ga je v torek odobrila pristojna deželna komisija.

Med člani komisije je tudi podpredsednik deželnega sveta Milos Budin, ki je včeraj odločitev pozitivno ocenil. »Zakonski osnutek postavlja v ospredje vrednotenje in zaščitenje določenega kraskega teritorija. Na Trzaskem gre za stiri območja, tako imenovane rezervate. Poseben člen poverja Kraski gorski skupnosti upravljanje teh območij, občinam pa je dana možnost, da ustanovijo lastne občinske ali medobčinske parke. Vsa ta območja, rezervati in občinski parki, predstavljajo celoto, kjer bo mogoče izpeljati vse pozitivne dejavnosti za dejansko uredničenje naravnega parka.«

Stiri zavarovana območja, ki jih omenja zakonski osnutek, zavzemajo Dolino Glinščice, hrib Medvedjak, Volnik in območje devinskih sten pod tamkajšnjim gradom. Podpredsednik Budin se je zaustavil tudi pri razliki med odobrenim osnutkom in predlogom, ki ga je iznesel svetovalec zelenih Mioni: »Edina dejanska razlika med določbami zakonskega osnutka in Mionijevim predlogom, se nanaša na lov. Če bi deželna komisija odobrila predlog zelenih, bi bil lov prepovedan na celotnem kraskem območju. V tem primeru pa bo lov prepovedan samo v območjih, ki so evidentirana kot rezervati. Razen vprašanja lova ne obstaja nobena razlika med sprejetim

zakonskim osnutkom in amandmajem zelenih.« Zakonski osnutek ponuja občinam možnost za ustanovitev občinskih in medobčinskih parkov. Budin je prepričan, da bodo občine to možnost tudi izkoristile:

»Obstoječi obilinski regulacijski načrti se sedaj določajo zelo obsirna zaščitenja območja, tako imenovane "cone F". V okoliskih občinah so to območja za vasm, proti meji, taka območja pa so predvidena tudi v regulacijskem načrtu trzaskih občin. Na teh območjih so dovoljene le tradicionalne dejavnosti: kmetijstvo, sečnja, pasja. Posameznim občinam se bo sedaj absolutno izplačalo proglasiti ta vinkulirana območja za občinski park,

ker bodo - z razliko od sedanjega stanja - dobile od Dezele prispevek za aktivno poseganje v zaščiteni območje, na primer za kmetijske in gozdne dejavnosti, za urejanje pespota in klanecv ter se za druga podobna opravila.«

Ocena zakonskega osnutka je po mnenju Milosa Budina skratka pozitivna, ker bodo imeli Kraska gorska skupnost in posamezne občine možnost načrtovanja za posege na kraskem območju, za kar bodo tudi prejela ustrezna sredstva. Ti posegi so neohodno potrebni, saj smo priča vse večjemu spreminjanju teritorija: gmajna izginja, z njo pa tudi različne vrste rastlinja; pespota so vse bolj zaraščene. Aktivni posegi pa morajo biti tudi

strokovno premišljeni. Če bo deželni svet odobril sedanjega zakonski osnutek, bo dana Kraski gorski skupnosti pristojnost za posege na teritoriju, kar je seveda pozitivno, ker ne bodo za to ustanavljali nove ustanove. Tudi občine, ki bodo ustanovile občinske parke, bodo lahko poverile Kraski gorski skupnosti nalogo za njihovo upravljanje, da bi bilo tako delovanje na zaščitenih območjih homogeno. Osnutek nadalje predvideva, da mora KGS v roku šestih mesecev zaposliti ustrezno strokovno osebje, na primer izvedence za naturalistiko, agronomijo, gozdarstvo. Tudi po tej, zaposlitveni plati, je torej zakonski osnutek o zaščitenih območjih na Krasu nadvse pozitiven.

POVOJNA TRAGEDIJA / SMRT DRUŽINE PIZZIGA

S. Albertini izziva Kučana

Hude žalitve na račun koprškega župana Aurelia Jurija

Trzaska Lega nazionale je izdala tiskovno sporočilo o tem, kako si njen predsednik Paolo Sardos Albertini prizadeva za izkop ostankov italijanske družine Pizziga, »ki so jo oktobra 1945 masakrirali Titovi partizani«, iz skupnega groba pri Pobegih blizu Kopra in za njihov »civilen in krščanski« pokop, kot tudi za to, da se na kraju poboja postavi spominska plošča.

Odv. Albertini je k temu že večkrat pozval koprškega župana Aurelia Jurija, piše v sporočilu za tisk (vendar je začetnica županovega priimka i in ne j), in ko se je ta naposled odločil, da odgovori, je to storil »v najpopolnejšem veterokomunističnem slogu, s klasičnim "njeto"«. Odvetnikovemu vabilu na srečanje naj bi župan dobesedno odgovoril, da nima in tudi ne bo imel casa.

Albertini je to označil kot dokaz

»arogance in neotesanosti« in sklenil, da se obrne kar na predsednika slovenske republike s prošnjo, naj pritisne na lokalno (koprsko) oblast. »Milan Kučan je z besedami večkrat potrdil svoj posluš za vse, kar je v zvezi s človeškimi pravicami, zdaj pa ima stvarno priložnost, da ta posluš dokaže z dejanji,« meni Sardos Albertini in nadaljuje: Republika Slovenija se želi vključiti med civilne države Evrope; no, tudi s tem primerom lahko pokaže, da je dokončno prelomila s »preteklostjo balkanskega barbarstva«.

Vodja Lega nazionale gre se dlje: grob pri Pobegih vzporeja s skupnimi grobovi v Bosni, ki jih iščejo vojaške sile OZN, z druge strani pa trzasko oblasti, ki so čisto v stiku »s tem gospodom Iurijem«, svari, da imajo opraviti »z doslednim sinom preteklosti, zločinske in morilske zgodovine«.

Paolo Ghersina: "Črtanje Kraškega parka je sramotno"

Blues v živo v Boris Sports klubu pri Briščikih

Boris Sports klub v športnem centru Ervatti - Brisciki je gostišče, ki šteje le dobrih šest mesecev delovanja. V tem kratkem obdobju pa se je v tem lokalno zvrstilo kar precej zanimivih koncertov.

Kot nam je sam upravitelj Boris Vitez povedal, je prišel do zamisli o lokalni, kjer bi se izvajala glasba v živo zaradi glasbene puscave na Krasu. Na tem koncu je lahko človek prisluhniti glasbi v živo le na sagrah, čeprav izključno plesne zvrsti.

V Vitezovem lokalni pa smo v tem kratkem času obratovanja lahko sledili koncertom folk, irske, rock in blues glasbe in s tem je upravitelj skušal zadovoljiti prav vse okuse. O tem pa smo lahko gotovi, saj je lokal ob teh koncertih kar natrpan.

Drebi ob 21.30 pa bo na vrsti spet koncert blues glasbe z odličnim ameriškim glasbenikom, Adrianom B. Burnsom. 45-letni glasbenik prihaja iz Washingtona in je znan po svojem temperamentnem načinu izvajanja te glasbene zvrsti. Virtuoz bluesa na akustični kot na električni kitari, odličen pevec z originalnim odrskim nastopom, se rad predstavi tudi s širšim repertoarjem, ki obsega poleg bluesa se country, rock 'n' roll, jazz in soul.

(pan)

NATEČAJ / ZA DOBRE LJUDI

Kdor resnično ljubi žival, je ne bo pustil na cedilu

Občina Trst je že drugič razpisala državni natečaj z naslovom Dobri na cesti (I buoni della strada). Namenjen je prijateljem živali za to, da bi čez poletje resili kar največ psickov (in muc), ki jih brezvestneži zapustijo ob cesti ali v gmajni, da se le neobremenjeno odpeljejo na počitnikovanje. Vsakdo, ki bo storil takšno dobro dejanje, naj to sporoči do 15. septembra zupanstvu in 5. oktobra se bo lahko udeležil slovesnega nagrajevanja v dvorani občinskega sveta.

Razsodišču, ki bo izbralo najizrazitejše primere ljubezni do živali, bo predsedovala zvezdoslovka Margherita Hack, sestavljali pa se svetnik na prizivnem sodišču v Benetkah Antonio De Nicolo, trzaski podžupan Roberto Damiani, občinski odbornik Gianni Pecol Co-

minotto, odv. Franco Bruno, predsednik trzaskega združenja ljubiteljev psov Stelio Rosolini in sodelavka RAI Maddalena Lubini.

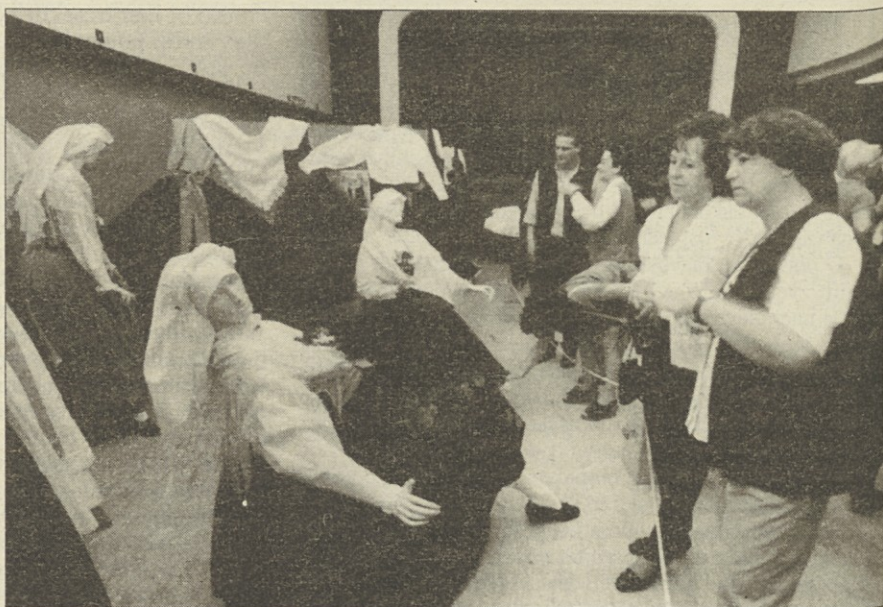
V preteklosti so dve nagradi podelili tudi post mortem: dvajsetletno Angelo Scappaticcio iz Verzellija je povozil avto v trenutku, ko je priskocila na pomoč macku, maresala karabinjerjev Rolanda Vaglinija iz Cascine Valdarna pa je povozil vlak na železniški postaji v Lucci, kjer je hotel rešiti psa, ki se je potepal med tiri.

Posebno priznanje je prejel težki vojni invalid Giovanni Mandolini iz Vidma, ki se je zdaj z invalidskim vozičkom podi po Furlaniji in odnasa na varno zapuščene ali potepuske živali. Nagrajen je bil tudi nemški ovčar Elf iz Milana, ki je resil muca.

RAZSTAVA / KULTURNI DOM PROSEK

Pogled v sijaj ljudskih noš

Prikaz na novo skrojenih oblačil

V kulturnem domu na Proseku je bila ob koncu tedna, v okviru vaškega praznika, na ogled razstava na novo skrojenih ljudskih noš, ki so jih

ustvarile pridne roke skupine dvajsetih domačink pod vodstvom Adriane Cibic Regent. Kot v spremnem predstavitvenem listicu poudarjajo prireditelji - ali pa bi bilo morda bolje reči prirediteljice, saj iz razstavljenih oblek, spodnjih kril, predpastnikov, rut, trakov, sploh iz vseh številnih pritlik tukajšnje bogate ljudske noše pa tudi iz same postavitve kar veje dolge rodove stara ženska skrbna ljubezen za lepo in urejeno obleko, ki je moskemu delu sveta povsem tuja - dekleta in zene s Proseka, Kontovele in nekaterih drugih bavi je k temu ambicioznemu cilju spodbudil uspeh razstave originalnih noš leta 1994. V letu in pol dela je tako nastalo pravo premoženje deklinskih, ženskih, moških in otroških nos, ki jih sledijo originalnim, ki jih se hranijo na tem območju, veliko teh pa je zbrala prav Adriana Cibic Regent.

Na obiskovalce razstave je najbrž se najgloblji vtis pustila ljubezen, s katero so bile obleke izdelane, vidna želja, da bi v barvah, blagu, vezilih izpričevale pripadnost in izvor njihovih lastnic, kot nekakšna otpljiva čustvena vez s prednicami, ki so te obleke nosile ob raznih slovesnostih. Ob razkosju oblek, v katerih prevladujejo temnomodra in vijolicasta krila z rdecim trakom in črnim predpasnikom, kakrsne so najpogostje nosili na Proseku in Kontovelu, medtem ko barvito noto dajejo bolj pisana plisirana krila redkeje »bavele«, ob belini belih venenih bluz in rut ter zamolklem svilenem sijaju karponov, v iz bolj grobega volnenega blaga moskih noš, ki jih dopolnjujejo veliki srebrni

gumbi, bele srajce in pisani telovniki, pa ni razbrati truda, ki ga je njihova izdelava zahtevala, na dolgotrajno iskanje blaga, ki mora imeti pravo barvo, pravi vzorec in pravi lesk.

Na novo skrojene noše so bile tako povsem ubrano postavljene ob tri originalne skedenjske noše, ki jih je posodila Erika Fonda. Te so se s svojim svojstvenim krojem povsem razlikovale od madrjerskih noš, ki so prevladovali v zahodni trzaski okolici, združevale pa so jih številni posamezni detajli, predvsem pa cut iste pripadnosti.

(bov)

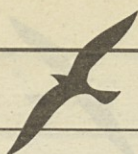
Adriana Cibic Regent se najpriscernejše zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu pobude, se posebej družini Erike Fonda, ki je posodila stare dragocene originalne noše.

SKRB ZA OKOLJE

Priznanje štivanski papirnici Burgo

Marsikdo se sprašuje, kako je v naših krajih z industrijskim onesnaževanjem okolja. Je tisto malo industrijskih obratov, kar jih se premoremo na Trzaskem, povsem v skladu z normami, ki preperečujejo onesnaževanje? Droben a pomenljiv in zadovoljiv odgovor prihaja v teh dneh iz stivanske papirnice Burgo. Včeraj so namreč stivanskemu obratu med krajšo slovesnostjo na sedežu Združenja industrijcev v Trstu podelili priznanje »Betz R.o.e. Partnership Award«, ki ga družba »Betz Laboratories«, ena največjih svetovnih proizvajalk kemijskih dodatkov za razkuževanje industrijskih odpadnih voda, podeljuje obratom, ki so dosegli dobre rezultate pri zaščiti okolja.

Burgo je prva papirnica v Evropi, ki je bila deležna tega priznanja, kot znano pa so papirnice med najbolj onesnažujocimi industrijskimi objekti. V stivanskem obratu proizvajajo lahek glajen papir. Proizvodna zmogljivost znasa 400 tisoč ton letno, zaposlenih pa je več kot 700 ljudi. Da bi zmanjšali na minimum možnosti negativnega vpliva na okolje, so uvedli poseben proces odstranjevanja odpadkov s tem, da kar 90 odstotkov spet uporabijo za izdelavo posebnega gradbenega materiala. Proti smradu pa uporabljajo program nadzora nad bakterično fermentacijo. Količina odpadkov se tako zmanjša za dobrih 40 tisoč ton letno, kar je letna količina odpadkov mesta s 70 tisoč prebivalci.

MUSICAL / CANTANDO SOTTO LA PIOGGIA

Nov uspel poskus skupine della Rancia

In tudi tokrat je poskus uspel: skupina della Rancia bo lahko tudi musical *Cantando sotto la pioggia* uvrstila na vse daljši seznam kakovostnih predstav, ki so vse tako strokovnjakov kot sirsii publiki. Krstno predstavitev italijanske verzije slovitega glasbenega filma (po oce-ni nekaterih strokovnjakov gre za najboljši glasbeni film vseh časov in enega najboljših filmov sploh) in kasnejše adaptacije za oder *Singin' in the rain* je trzasko občinstvo, ki je tradicionalno veliko bolj navezano na opereto, sprejelo z odkritim navdušenjem. In s tem ponovno potrdilo, da se je gledališče Verdi, ki je glavni organizator mednarodnega operetnega festivala, pravilno odločilo, ko je slo ponovno v spanovijo s Saveriom Marconijem in ostalimi člani domiselne in izredno dinamične skupine della Rancia. *Cantando sotto la pioggia* je namreč druga koprodukcija omenjenih ustanov, pri nas pa smo se - po za-slugi drugih deželnih in tržaskih gledališč, ki so »čudo iz Tolentina« odkrili pred Verdijem - lahko na-slajali nad skoraj vsemi musicali skupine della Rancia.

Kljub izkušnjam in velikim uspehom pa je bil tokratni izziv težak. Kdor pozna (se pravi velika večina) odlični film z velikim Geneom Kellyjem (film je tudi režiral s Stanleyem Donenom, s katerim je ustvaril tudi koreografije) in ostalimi izvrstnimi izvajalci, potem že ve, da ga »poitalijanciti« in prenesti na oder (pri tem so se nanašali na posrečeno anglesko priredbo Tommyja Steelea) ni bilo lahko. Skupina della Rancia dosledno uveljavlja nacelo, da morajo biti vsi teksti v jeziku, ki ga obvlada »ciljna publika«, se pravi v konkretnem primeru v italijanscin. Svetovni evergreeni, kot je nedvomno *Singin' in the rain* - med drugim so prav okrog prijetne pesmi »zgradili« istoimenski film - dobijo nove besede, ki morajo zveneti prav tako privlačno kot originalne.

Ce je bilo prevajanje songov med najtežjimi nalogami »poitalijan-čenja« musicala *West side story*, ki so ga predstavili na lanskem operetnem festivalu, pa je tokratna pred-stava terjala veliko domiselnih režijskih prijemov. In v tem se je Saverio Marconi izkazal, saj je predstavo posrečeno prepletel z dogajanjem na odru (na celem ali delu) in pred-

vajanjem filma. Zgodba, ki jo verjetno vsakdo pozna, predstavlja zvezdniki par iz obdobja nemega filma, ki se mora prilagoditi novemu, se pravi zvoku. Kako neposrečen nemi film z galantno-zgodovinsko vsebino postane uspešen glasbeni film, pa so lahko »potuhtali« in izvedli v povrsnem, a izredno domiselnem Hollywoodu.

Skupina della Rancia v svoji postavitvi ohranja amerisko-hollywoodsko igrivost, s tem da poudarja komične situacije igranega dela (mogoče zaradi izredno prepričljive Edi Angelillo v vlogi »neme« zvezdnice Line Lamont?). Veliko priložnosti, da zablesti (in prav tako odlični Manuel Frattini kot Cosmo Brown jih vse izkoristi, na sliki s Paganinijem), nudi tudi nesebičnemu prijatelju glavnega junaka. Sicer pa bi po prvotni zamisli avtorjev scenarija za film Greena in Comdena moral biti »mali glasbenik« osrednji junak, zato so tudi zanj Porterju ukradli pesem *Be a clown*, ki je postala *Make 'em laugh* (odlično je plesnopo točko podal tudi Frattini).

Zvesti originalu s posluhom za italijanski okus: tega osrednjega vodila se vselej drži Saverio Marconi s sodelavci. Tokrat to pomeni, da je postavitev razkošnejša od njegovih dosedanjih, vendar skromnejša - predvsem glede števila nastopajočih - od angleskih predstav. Nedvomno pa so po zahtevnem italijanskem okusu bogati kostumi Zaire De Vincentiis, lepe in pripravne pa so tudi scene Al-da De Lorenza.

Musical je posrečena kombinacija

igre, petja in plesa. Slednjemu tokrat (morda zaradi ne prevelikega odra?) niso dali velikega poudarka, zaradi cesar je bil nekoliko oskudovan Raffaele Paganini v vlogi Dona Lockwooda, ki je lahko potrdil, da je odlični plesalec, skoraj izključno v »broadwayski točki« (to si je v filmu priboril Gene Kelly). Drugace zelo dobra koreografija, za katero je poskrbela velika izvedenka Baayork Lee, je bila namreč nekoliko medla prav v slavni točki »pod dežjem«. Drugace pa je Paganini, ki se je moral spoprijeti z igranjem in petjem, dobro opravil nalogo, dobra pa je bila tudi prikupna Silvia Specchio v vlogi nežne Kathy Selden. Pravzaprav bi morali pohvaliti vse nastopajoce (nekateri so odigrali, odpeli in odplesali več vlog), sicer pa je dobra zasedba že pravi razpoznavni znak skupine della Rancia.

Pogoj za uspeh kompleksne gledališke operacije, kot je musical, je uskladitev vseh potrebnih umet-niskih »sestavlin« in tudi utečenost tehničnega kolesja. Prve so bile dobro premešane, tehnični stroj pa je - vsaj na videz - deloval skorajda brezhibno, upoštevati pa je treba, da je bilo zapletenih situacij na pretek. Vsaj omeniti je treba, da je orkester gledališča Verdi vodil Richard Parrinello, glasba - napisal jo je Nacio Herb Brown - v živo pa daje predstavi dodaten car. Zato tudi skupina iz Tolentina rada sodeluje s trzaskim gledališkom, drugje si namreč tega »luksusa« ne more privoščiti.

Breda Pahor

VIDEM / ROCK KONCERT NA GRADU

Lou Reed spet v odlični formi

Navdušil je ne preveč številno občinstvo

Tridnevni intenzivni program rock glasbe v naši neposredni okolici se je zaključil v torek zvečer z nastopom ameriskega rockerja Louja Reeda na videmskem gradu (foto AWS).

Po Vascu Rossiju, Bryanu Adamsu in Bobu Dylanu so ljubitelji glasbene scene imeli priložnost prisostvovati tudi nastopu morda najbolj reprezentativnega predstavnika newyorske rock scene. Lou Reed se je uveljavil pred tridesetimi leti kot vodja skupine Velvet Underground in je v prvih sedemdesetih letih, ko je nastopal samostojno, veljal za enega med najboljšimi izvajalci rock glasbe.

Videmski nastop je potrdil, da je Lou Reed v zadnjih casih premostil globoko krizo in da kljub stirinpetdesetim letom se vedno sodi v sam vrh moderne glasbe. Sicer ne preveč številni videmski publiki (bilo ni niti dvatisoč obiskovalcev) se je Lou Reed predstavil s tipično rock zasedbo: kitara, bas in bobni. Lou se ni nikoli posluževal glasbenih »ekskurzij« in se je raje držal osnovnih pravil rock glasbe, saj mu ta dovolijo, da pridejo do izraza njegova odlična besedila. Poldrugo uro dolgi ekskurz po bogati glasbeni karieri je uokviril s skladbama iz najboljših časov: začel je s slavno *Sweet Jane*, zaključil pa s prav tako znano *Satellite of Love*.

Vmes je Lou Reed brezhibno vodil spremeljevalno trojico, med katerimi sta odlični bobnar Tony Smith in basist Fernando Sounders vse-skozi diktirala močan tempo, kitarist Mike Rathke pa je dobro igral vlogo spremne kitare.

Razpoloženi rocker je predstavil nekaj skladb iz letošnjega albuma (*Egg Cream, Hang on to Your Emotions, Set the Twilight Reeling*), *Dirty Boulevard*, hit iz njegovega najbojsega albuma zadnjih desetih let *New York in druge klasike* med katerimi tudi skladbi *Doin' the Things that We Want to in How do You Think it Feels*.

Na začetku so prisotni spremljali koncert precej mirno, sede na stolicah in brez posebnih hrupnih odobravanj. Ze po nekaj skladbah pa je Reedova glasba prevzela prisotne, najprej tiste iz prvih vrst, nato pa se ostale, ki so pridrvili pod oder, tako da so hoče nočes morali vsi stopiti na stole.

Po dobri uri koncerta so Lou Reed in tovarisi zapustili oder, na katerega so se za dolgi dodatek vrnili le po petminutnem klicanju navdušene publike, kateri so podarili se tri skladbe, med

katerimi ze prej omenjeno zaključno *Satellite of Love*.

Z videmskim nastopom je Lou Reed dokazal, da je se dalec od zatonu. Stari rockerji so se vedno v prvi vrsti in njihovi nastopi so prave učne ure glasbene tehnike in spretnosti.

Koncertna sezona v naših krajih se po napor-nih treh dnevih nadaljuje z drugimi zanimivimi prireditvami. Poleg nastopov v okviru Folkesta nas bodo v prihodnjih dneh obiskali Rossana Casale (nocoj v Perli v Novi Gorci), Pitura Freska (jutri v Kopru), Ivano Fossati (v soboto v vasi Sesto al Reghena pri Pordenonu), David Riondino (v soboto v Trzinu) in številni drugi. Omeniti velja tudi tretji Beach bum Rock Festival, ki bo potekal od jutri do nedelje v Jesolu in na katerem bo nastopilo preko dvajset mladih, a ze uveljavljenih skupin iz cele Evrope.

FOLKEST / DREVI IN JUTRI

Koprška večera letošnjega festivala etnične glasbe

Festival etnične glasbe Folkest bo tudi letos prekoratil deželne oz. državne meje: kakor ze lani bo tudi letos nekaj koncertov v Kopru. Dvodnevni obisk Folkesta na slovenski obali se bo začel drevi (ob 21. uri) z nastopom skupine Adio Leòni! na dvorišču palače Gravisi Buttirai. Gre za glasbeni projekt Folkesta, ki so ga urednicili člani skupin Le sedon salvadie, Calicanto in Abies Alba. Ponujajo skupne točke, v katerih razkrivajo podobnosti ljudskega izročila narodov, ki so do pred dvesto leti živeli v okviru beneske republike (odtod tudi ime skupine). Rezultat je zanimiv repertoar, ki gre od starih pesmi beneske lagune mimo furlanskih »villote« do istrskih in dalmatinskih pesmi. Pesmi so posneli tudi na cd-plosko, ki so jo izdali prav v okviru Folkesta.

»Slovenski« del festivala se bo nadaljeval in zaključil jutri zvečer s koncertom na Titovem trgu. Nastopili bosta dve skupini, in sicer ligurska skupina I giovani canterini di S. Olcese in priznani beneski reggae bend Pitura Freska. Prvi ponujajo staro krajevno tradicijo polivokalnega petja Trallalero, to je zmes (stratifikacija) pet glasov: bas, tenor, bariton, nizki alt in glas kitara.

Piture Freske pa ne gre posebej predstavljati, saj so njihove pesmi v beneskem dialektu dobro znane. Gre za zelo zabavno skupino, ki brezobzirno poje o vsakdanjih problemih na zelo neposreden in duhovit način.

AW

Anastasia - očarljivo spajanje stare glasbe z novimi prijemi

V nedeljo zvečer se je na gradu Sv. Justa v okviru prireditve »Castello in aria« po neusmiljenem vremenu vendar izvrstil glasbeni večer, ki bi po programu moral biti že tretji. Nastopila je skupina makedonskih glasbenikov »Anastasia«, ki jo malokdo pozna, saj balkanska glasba zelo težko prodre v svet, v katerem neusmiljeno vlada anglosaška in tej podobi klonirana glasba. Kdor je ljubitelj filma, pa je lahko prvič okusil iskano zvočnost te skupine v filmu »Pred dežjem« Milca Mančevskega, ki je leta 1994 v Benetkah zmagal celo zlatega leva. Po Evropi je prav zaradi tega sodelovanja postala skupina Anastasia novi glasbeni pojav, pri nas se pa - kot vedno - taka zvrst pojavlja le redko. Zato je bil nedeljski koncert za Trst pravo presenečenje, saj je taka

glasbena zvrst, ki mesa etnično z moderno elektronsko glasbo pri nas se nekoliko neznana.

Po očarajočem, a nekoliko težkem koncertu sem se še nekoliko razgovorila z vodjo skupine Goranom Trajkoskim (igra na kaval in gajdo), ki mi je na kratko razložil njihovo delo in bodoče načrte.

»Skupino smo ustanovili na koncu 80. let. Pravzaprav je Anastasia skupina treh glasbenikov. Poleg mene sta Zlatko Oridanski, ki igra na brenkala in kaval, ter Zoran Spasovski, bobnar in klaviaturist skupine. Za koncerte pa se poslužujemo še drugih gostov, ki nam pomagajo do pravega zvoka. Na današnjem koncertu sta to bila naša prijatelja, izvrstna glasbenika, Petar Georgjevski, ki je poleg petja igral se kaval in klaviature ter klaviaturist Valentin Kenderovski.«

Kako bi lahko opredelili vašo glasbo? Jaz bi jo nekako postavila med world music, čeprav je naša glasba ne le tradicionalno etnična, marveč se oslanja tudi na staroslovanske liturgične običaje.

»Tako je. Ne bi se opredelil za world music. Nasa glasbena misel je mnogo bolj obsirna. V veliki meri se opiramo na prasllovansko liturgijo in ob tem tudi na prave liturgične običaje. Procesije so bile namreč vesel dogodek, ki so ga na ulicah spremljali ne le s petjem, temveč tudi s takratnimi instrumenti. Zato pa tudi mi veliko uporabljamo tradicionalne instrumente, kot so različna tolkala, kaval, brenkala, pa gajda. Poleg prasllovanske liturgije in makedonske ljudske glasbe se nanašamo tudi na prijeme cangadiške tradicije, ki pa sledi

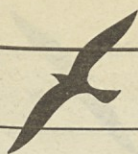
istambulski glasbi.«

Vse pa nekako ovijete z modernejšim pristopom, uporabo elektronskih in ojačenih instrumentov?

»Kot je izjavil veliki makedonski pesnik in mislec Grigor Prličev: »Vsak umetnik mora delati v tradicionalnem duhu in v casu katerem živi.« Po tej misli se zgleduje tudi naša skupina. Moram priznati, da vam je ta spojitev tradicije z modernejšo glasbo karseda uspela. Imate po trzaskem v načrtih še mnogo drugih koncertov?

»Po Italiji, Hrvaški, Makedoniji in Crni gori imamo že dogovorjenih veliko nastopov, za nadaljnje koncerte pa se še dogovarjamo. Trenutno pa nam je najbolj pri srcu priprava novega cd-ja, ki bi moral biti dokončan decembra letos.«

pan

ITALIJA / PREDSEDNIK SODNEGA ZBORA QUISTELLI IZGUBIL VERODOSTOJNOST

NOVICE

Zastrupljeno ozračje na procesu proti Priebkeju

Poziv naj se ta sodni zbor odpove sojenju nacističnemu krvniku

RIM - Po včerajšnjih zapletih na procesu Priebke je lahko vsakomur jasno, da je rimsko vojsko prizivito sodisce naredilo macjo uslugo sodstvu, ker ni zamenjalo predsednika sodnega zbora Quistellija in stranskega sodnika Rocchija, kot je to zahteval javni tožilec Intelisano. Ko je namrec včeraj Priebkejev odvetnik Elio Di Rezze zahteval zacasno svobodo ali vsaj hisni zapor za svojega varovanca, je predsednik na razumljive proteste svojcev zrttev Ardeatinskih jam zagrozil, da jih bo izginal iz sodne dvorane. Ljudje so iz protesta zapustili dvorano, kar je nov dokaz, da ne verjamejo v objektivnost sodnega zbora. Giovanni Gigliozi, predsednik zdruzenja svojcev zrttev, je opravcil ta protest. Po njegovem predsednik Quistelli ni v slabi veri, temvec je neprimeren za ta proces, ker nima moralne in kulturne občutljivosti, »kar je prava tragedija«.

Da je ta vojski sodni zbor neprimeren, prica tudi poziv skupine italijanskih politikov in zgodovinarjev, naj se vojski sodniki odpovejo sojenju, »ker so izgubili neobremenjenost, verodostojnost in objektivnost, ki so predpogoj za nepristran-

ske razsodbo«.

Da bo sedaj proces prehajal iz enega v drugi zaplet, je se dodatno dokazal odvetnik italijanske zidovske skupnosti Terracini, ki je zahteval, da Priebkeju sodijo pred navadnim in ne pred vojskim sodiscem. Erich Priebke ni bil namrec pripadnik Wermachta, temvec esesovec, pripadnik torej nacisticne politicne milice, ki je bila politicna in ne vojska organizacija. Terracini je obenem navedel dve razsodbi nuremberskega sodisca, po katerih Schutz-Staffel (zascitni oddelki) niso bili vojska temvec zlocinska organizacija. Dodal je se, da so v Franciji vsem nacisticnim zlocincem sodila navadna sodisca in ne vojska.

Erich Priebke med karabinjerji pred razpravo na vojskem sodiscu v Rimu (Telefoto AP)

Novi iranski šariatski zakonik

TEHERAN - V torek je v Iranu stopil v veljavo novi kazenski zakonik, ki se v celoti sklicuje na koransko pravo. V resnici ni ta zakonik nobena novost, ker so ze sedaj kamenjali presustnike in presustnice ter z bicanjem kaznovali predzakonske spolne odnose. Novost je le v tem, da so sedaj vse norme sariatskega prava strnili v uradni kazenski zakonik. V njem je seveda tudi nekaj norm o pravicah drzavljanov. Tako policija ne sme vdirati v stanovanja in aretirati ljudi brez sodnega naloga.

Nedvomno pa so najbolj sporni tisti clenki, ki se nanašajo na presustvo in spolne »delikte«. Ne sa-

mo da zakonik potrjuje sariatsko normo o kamenjanju presustnikov, temvec navaja, da lahko samo prevarani moz ubije zeno in njenega ljubimca, ce ju zaloti v grehu.

Novi zakonik predvideva 99 udarcev z bicem za »nezakonite spolne odnose« (pred poroko); od dveh do šestih mesecev zapora za tiste, ki uvažajo, proizvajajo ali pijejo alkoholne pijace; 74 udarcev z bicem, ali pa od deset dni do dva meseca zapora za zenske, ki v javnosti niso zastrte od peta do las. Do sedaj so »gresno oblecene zenske« lahko varuhom islamske morale placale denarno kazen in

se tako izognile bicanju ali pa zaporu. Prav do te norme je se največji odpor, ker so za zenske take obleke prava mora v vročem iranskem poletju, medtem ko se njihovi moške in sinovi lahko sprehajajo v srcah in majcah s kratkimi rokavi.

Novi kazenski zakonik pa predvideva kazni tudi za politicne delikte. Tako je predvidena smrtna kazen »za atentat na drzavno varnost in njene funkcionarje«. Prav tako bo doletela smrt vsakogar, ki bo zalil spomin na pokojnega imama Homeinija, ali pa zalil njegovega naslednika ajatulah Hameneja.

Snežna ujma

S helikopterji rešujejo ljudi iz zasneženih južnoafriških Drakovih gora (Telefoto AP)

ARABSKI EMIRATI / POSEBNA DENARNA POMOČ

Sklad za pomoč pri poroki

Fantje se raje odločijo za poroke s tujkami, ker so »cenejše«

DUBAI - Združeni arabski emirati doživljajo skokovit gospodarski razcvet, a ne uspejo rešiti vprašanja mešanih zakonov, ki ogrozajo arabsko identiteto te federacije. Mešani zakoni namrec narascajo, ker so cenejsi od porok z domacinkami. Zaman so oblasi leta 1992 ustanovili Sklad pomoci za poroke, pojava niso uspele zajezi.

Pri Arushiju, najelegantnejšem dubajskem butiku, stane nevestina porocna obleka od 7.000 do 55.000 dolarjev (od deset do 78 milijonov lir). »Nevestina obleka, dragulji in stroški za porocno kosilo so v breme mlado-

porocenca,« navaja Mireille Aubree, direktorica Arushija. Po pisanju krajevnega tiska stane mladoporocenca poroka z domacinko od 80 do 100 tisoč dolarjev. Sklad prispeva le 20 tisoč dolarjev, tako da se morajo fantje zadolžiti, ce hocejo porociti domacinko. Nic cudnega torej, da se vecina odloci za tujke, pa naj bodo to Evropejke ali pa dekleta z Indijske podceline. Prve ne zanimajo ne drage obleke in ne kričeci dragulji, za druge pa je poroka beg iz revsčine in bede. Oblasti sedaj ze premisljujejo, da bi mešane zakone prepovedale.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. julija 1996 in zapadlostjo 1. julija 2003.

■ Znesek prvega kupona in naslednjih kuponov izplačljiv 1. januarja in 1. julija za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila mesec pred zapadlostjo kupona, s poviškom premije 0,30 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje CCT je znašal letno **7,50%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

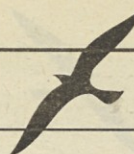
■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **15. julija**.

■ Obresti obveznic CCT se koristijo od 1. julija; ob vplačilu (**18. julija**) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznic bo vsekakor vnovčil cel kupon.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

NOVICE

V Gabrijah pripravljajo poletni praznik

Kulturno društvo Skala v Gabrijah prireja, ob koncu tedna, tradicionalni poletni praznik, ki se bo sklenil v nedeljo s tekmovanjem v kosnji in nastopom Kraskega kvinteta. Sicer pa se na tradicionalno prireditev pripravljajo tudi mladi, ki se aktivno ali pa zgolj rekreacijsko ukvarjajo s športom. Na sporedu so namreč finalna srečanja v malem nogometu in to v okviru 10. gabskega turnirja, ki se je pričel 22. junija in ki so se ga poleg domačih ekip udeležile tudi skupine iz raznih drugih krajev, celo s Trzaskega. Glede tridnevnega praznovanja pa velja zabeležiti pomembnejše prireditve: jutri, v petek, bo nagrajevanje zmagovalcev turnirja v malem nogometu (moski, ženske) ljubitelji kart pa se bodo lahko pomerili v briskoli. Sobotni program predvideva plesno zabavo; igral bo ansambel "Belle de jour", v nedeljo, s pricetkom ob 18. uri, bo tradicionalno tekmovanje koscev, zatem pa nastop Kraskega kvinteta. Gabrci, ki so znani kot dobri organizatorji, bodo tudi tokrat poskrbeli za jedi na zaru in da nihče ne bo žejen.

Federconsumatori o naglici glede izvajanja zakona 412/93

Predstavniki združenja potrošnikov Federconsumatori so te dni zaprosili za srečanje s predstavniki pokrajinske uprave. Na srečanju so izrazili številne kritike in pomisleke glede izvajanja zakona 412/93 glede kontrole kurisc. Predstavniki Federconsorzi so posebej opozorili na birokratski pristop in na dejstvo, da morajo občani, tako ali drugače, plačati 38 tisoč lir. Federconsumatori se strinja s cilji predpisov (znižanje onesnaževanja, varčevanje glede uporabe energetskih virov, zagotavljanje varnosti), vendar pa kritizira pristop pokrajinske uprave in predlaga da se rok (ki sicer zapade 31. t.m.) za ureditev formalnosti odgodi do konca leta.

Danes in jutri pokrajinski svet

Danes od 14.30 do 17.30 bo zasedal goriski pokrajinski svet. Seja se bo nadaljevala jutri, ob istem času ter 30. julija od 17.30 do 23.30. Danes in jutri se bo pokrajinski svet ukvarjal s sveznjem nacrtov za posodabljanje solskih stavb. Razpravljal bo o dvanajstih gradbenih posegih, oziroma posegih za posodabljanje in usklajevanje instalacij zakonskim predpisom ter tudi o srednjeročnem nacrtu posegov za obdobje 1996/98. Na področju solstva naj bi pokrajina uporabila nekaj nad pet milijard lir. Na seji sklicani 30. julija pa bo na dnevnem redu odobritev obračuna za leto 1995.

Za ovrednotenje dela glasbenika Mazzolinija

Silvino Poletto je pred kratkim goriskim obcinskim in pokrajinskim upraviteljem predlagal, da bi poskrbeli za ohranitev zapuščine Giovannija Mazzolinija, skladatelja in odličnega izvajalca ljudske glasbe. Gradivo (predvsem partiture) naj bi zbral in hranil sklad, ki bi nosil ime "Giovanni Mazzolini".

PO PROCEDURALNIH ZAPLETIH

Statut končno v razpravi

Nevarnost "čiščenja" še ni mimo - "Vdor" v delo komisije

V goriskem občinskem svetu se je sinoči končno začela razprava o spremembah statuta. Brez proceduralnih zapletov tudi tokrat ni šlo; dobro uro se je predsednik skupščine dogovarjal o poteku razprave o tem specifičnem vprašanju; prav toliko časa pa je zahtevalo razčiščenje ob prvem proceduralnem zapletu, ki v trenutku ko poročamo se traja. Pravzaprav si je težave nakopala občinska uprava sama, oziroma odbor, ki je predložil dva dopolnilna, oziroma spreminjevalna predloga s katerima so bili svetovalci seznanjeni šele na včerajšnji seji. Prav ta okoliščina je sprožila vrsto pomislekov, če naj se amandmaja zavrneta ali sprejmeta. Vabilo na sejo je namreč vsebovalo izrecno navedbo, da se predlogi za amandmaje morajo predložiti najkasneje do 12. ure 5. julija. Ugotovljeno je bilo, da je bil eden od dveh predlogov odbora predložen šele na včerajšnji seji, oziroma tik pred tem. Odbornica Franciosova je predlog obrazložila in nato umaknila. Kot svojega pa ga je takoj zatem predložil načelnik svetovalske skupine Forza Italia Sergio Fornasir. In okrog tega se je potem vnela precej dolga razprava o umestnosti ponovnega odprtja roka za vlaganje amandmajev.

Razprava o spremembah občinskega statuta se bo nadaljevala tudi danes in jutri. Zatem pa je na vrsti razprava o novem pravilniku oziroma poslovniku občinskega sveta.

Pri clanih komisije, ki je pripravljala prilagoditev statuta novim zakonskim predpisom (zakon st.

81/93, 415/93 in zakonski dekret 77/95) smo se pozanimali za potek postopka. Komisija, ki ji je predsedoval predstavnik misovskega gibanja Sergio Cosma (na to mesto je bil imenovan se v času, ko je podpisal večinsko koalicio), je v skoraj šestih mesecih opravila pomembno nalogo in pripravila osnutek novega statuta, ki je v glavnem upošteval po zakonu obvezujoče spremembe, oziroma prilagoditve. Stvari so se zapletle ko je komisija skoraj dokončala delo z "vdorom" nove članice, predstavnice Forza Italia, ki je komisiji hotela vsiliti niz amandmajev. Cilj je bil očitno počistiti se tistih nekaj "koncesij" glede slovenske prisotnosti, ki jih zajema sedanji in se zmeraj veljavni statut.

Na srečo se "vdor" ni posrečil, vendar pa je tako ravnanje sprožilo val proceduralnih težav in ni izključeno, da se bo poskus čiščenja Statuta ponovil med razpravo, s predlaganjem popravkov.

Na začetku razprave o statutu - pred tem je občinski svet skorajda brez razprave odobril tri sklepe finančnega značaja, ki so vezani na urejanje tekočega proračuna - je podzupan prebral krajšo izjavo odsotnega Valentija v kateri le ta izraza, da naj bi se razprava odvijala v duhu strpnosti in odprtosti in pojasnjuje zaplet v postopku sprejemanja oziroma prilagajanja statuta. Zupanovo izjavo je takoj zatem popravil svetovalec Spazzapan (SSK), sicer član komisije za statut in pojasnil okoliščine "vdora" v dotedanje usklajeno delo komisije.

GORICA / PRIREDITEV SE JE SKLENILA SINOČI

Ljubljanski zbor "Ave" najboljši na letošnjem tekmovanju C.A. Seghizzi

Danes se pričinja posvet o glasbeni vzgoji

V Gorici se je sinoči s podelitvijo nagrad in nastopom nagrajenih pevskih zborov sklenila 35. mednarodna pevska revija Cesare Augusto Seghizzi. Pricela se je že v nedeljo zvečer z nastopom osmih zborov na gradu, kjer so občinstvu pripravili zelo pester in prijeten koncert ljudskih pesmi. Tekmovalni del prireditve se je pričel v ponedeljek, nadaljeval v torek in zaključil včeraj popoldne. Včeraj so nastopale vokalne skupine.

Na letošnji izvedbi mednarodnega natečaja so se na odlično mesto uvrstili pevci zbora "Ave" iz Ljubljane. Komisija jim je prisodila drugo mesto v kategoriji polifonije (prvega mesta niso prisodili), prvo mesto v kategoriji polifonije (programski projekt) in tretje mesto v kategoriji vokalnih skupin do največ dvanajst glasov. Torej so člani ljubljanskega zbora pravi zmagovalci letošnje prireditve. V skupini vokalnih skupin - nastopa sta bila včeraj predpoldne in popoldne, je komisija drugo mesto (prvega niso prisodili) prisodila zboru madrigalistov iz Reggio Emilie. V kategoriji

polifonskega petja (programski projekt) so se na drugo mesto uvrstili člani zbor univerze v San Joseju (ZDA) in mladinski pevski zbor "Kamer" iz Rige.

Na včerajšnjem drugem tekmovalnem koncertu je nastopila tudi trzaska vokalna skupina "Musica noster amor" (na sliki foto Bumba-ca).

Letošnja mednarodna pevska prireditev, ki je zagotovo ena najpomembnejših in po tradiciji zagotovo tudi ena najstarejših, saj je nastala še v letih hladne vojne in je v mnogem pomagala premagovati takratne zapreke in zidove, je minila tudi v znamenju precejšnje negotovosti. Postavlja se namreč vprašanje zagotavljanja primernih finančnih sredstev, prenehanja ali selitve pobude v okolje, ki bo bolj dovzetno. Ze lani je bilo to vprašanje postavljeno v ospredje, vendar pa so prireditelji naleteli predvsem na gluha usesa. Bo letošnji apel obrodil uspeh?

Medtem ko so se pevski zbori sinoči poslovili, se danes pričinja 27. evropski posvet o glasbeni vzgoji.

Bragaglia ravnatelj Hranilnice

Te dni se je zaključil postopek imenovanja novega ravnatelja Goriske hranilnice. To odgovorno nalogo bo opravljal dr. Giuseppe Bragaglia, dosednji namestnik ravnatelja. Sklep o imenovanju je upravní svet sprejel 17. junija, Banca d'Italia pa ga je prav te dni potrdila. Namestnik ravnatelja bo Giorgio Milocco. Dr. Bragaglia se je rodil pred 55 leti v kraju Molinella pri Bologni. Pri bolonjski hranilnici in posojilnici je opravljal pomembne naloge, v Gorico pa je prišel leta 1980 in prevzel pri Goriski hranilnici pomembne naloge vodilnega funkcionarja. V Trzinu pa je doma novi namestnik ravnatelja. Giorgio Milocco, ki je v banki zaposlen že skoraj 25 let in je doslej opravljal vrsto pomembnih nalog.

MATURE / VČERAJ ZADNJI IZIDI

Konec preizkušnje tudi na zavodu Galilei in Cankar

Z objavo končnih izidov mature na zavodu "Ivan Cankar" (Oddelek za zunanjo trgovino) in na slovenski sekciji industrijskega tehničnega zavoda "Galilei" (Oddelek za informatiko) se je končala preizkušnja na vseh višjih srednjih solah s slovenskim učnim jezikom.

ZAVOD "IVAN CANKAR": Borut Albrecht 42/60, Sara Boskin 48, Zdenka Boskin 42, Natasa Cernic 46, Boris Debeljak 44, Ksenija Devetak 40, Vesna Dolgan 56, Peter Figelj 50, Manuel Frandoli 44, Maja Humar 52, Tea Kosuta 42, Irina Lovisoni 38, Borut Lozej 45, Maja Ozbob 42, Denis Pavio 52, Serena Pellegrin 46, Patrick Seni 36, Tomaz Sosol 38, Sebastjan Sulic 46, Dean Susmelj 50, Katja Tercic 45, Stefan Tommasi 60, Peter Zontar 45.

ZAVOD "GALILEI": Matej Ferfaglia 36/60, Aljoša Gergolet 38, Enrico Lapel 48, Alex Makuc 48, Matej Makuc 40, Robert Mucci 42, Denis Repovs 44, Gregor Strukelj 42.

LEGAMBIENTE

Pomoč otrokom iz Ukrajine

Na pobudo združenja Legambiente bo v Gorici, predvidoma v septembru, preživljala pociitne skupina otrok iz Ukrajine in Belorusije, ki prihajajo iz območij, ki so bila kontaminirana ob eksploziji reaktorja v Cernobilu. Otroci stari od osem do trinajst let, bodo nastanjeni v zavodu Contavalle in tudi pri družinah. V rajonu Sv. Ane se je pred kratkim ustanovil odbor, ki mu predseduje Franco Ledri.

PAKET "ALTISSIMO"

Kam bo šlo 8 milijard?

V naslovu postavke izginila Gorica

Goriska pokrajina se utegne znajti brez zadnje transe dotacij (za leto 1996) predvidenih po zakonu št. 26/86 (paket Altissimo). Omenjeni zakon, ki predvideva dotacijo 30 milijard lir letno za pozivitve gospodarstva v tržaski in goriski pokrajini, je sicer že zapadel konec lanskega leta, a je bilo s finančnim zakonom za letos predvideno izredno financiranje, se za dobo enega leta.

Do tu vse lepo in prav. Zapletlo se je, kakor izhaja iz daljšega poročila za tisk, ki sta ga podpisala zupan Valenti in predsednik Trgovinske zbornice Bevilacqua, pri registriranju postavk za stroške, oziroma pri naslavljanju posameznih poglavljev. Iz naslova je namreč povzeman izginila oznaka "Gorica" in tako so sredstva opre-

deljena kot "Sklad, ki se porazdeli v odnosu na potrebe trzaskega območja". Od tridesetih milijard lir, naj bi vsaj osem milijard slo za pospeševanje gospodarstva na Goriskem. Taka je bila namreč porazdelitev v vseh teh letih. Bevilacqua in Valenti sta že seznanila predstavnike vlade in posebej opozorila oba goriska parlamentarca in zahtevata, da se "spodrslijaj" popravi takoj, oziroma v postopku spreminjanja in prilagajanja proračuna. Zahtevata tudi, da se jasno opredeli, koliko denarja je od skupne vsote predvideno za Gorisko. Zupan in predsednik Trgovinske zbornice navajata tudi, da se želita izogniti jaslavi kontrapoziciji in zaostrovanju odnosov, vendar bo treba vzeti v postev tudi tako možnost.

RAZSTAVE

V sinagogi v Ascolijevi ulici je do 13. t.m. odprta razstava fotografij Sergia Levija. Urnik ogleda: od 18. do 20. ure.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - TAJNISTVO GORICA obvesca, da bo enotedenski seminar za učitelje in profesorje slovenskih sol v Slovenj Gradcu od 25. do 30. avgusta. Prošnje sprejemajo odborniki SSS do 31. julija.

OBVESTILA

SD SOVODNJE vabi na 40. redni letni občni zbor jutri, v petek, 12. julija, ob 20.30 (prvi sklic) in ob 21. uri (drugi sklic), v Kulturnem domu v Sovodnjah.

SKD KREMENJAK vabi člane na redni občni zbor društva, 19. t.m. ob 20. uri (prvi sklic) in ob 20.30 (drugi sklic). Občni zbor bo v društvenih prostorih na Prvomajski ulici 20. Društvo naproša člane, da pravčasno poskrbijo za poravnavo članarine, kajti volitev se lahko udeležijo le člani, ki so plačali letno članarino.

IZLETI

SPD GORICA priredi v soboto in nedeljo, 13. in 14. julija, izlet v Kamniške alpe. Prenočevanje bo v koči na Kamniškem sedlu prevoz pa z lastnimi sredstvi. Odhod ob 9. uri s parkirišča pri Rdeči hiši. Prijave pri Klemsetu.

Društvo pripravlja dvodnevni izlet (z lastnimi sredstvi), ki bo zadnjo soboto in nedeljo v juliju na Tofane. Izlet je za kondicijsko pripravljene planince. Obvezna prijava (Klemse ali Faganell), do ponedeljka 15. julija.

KINO

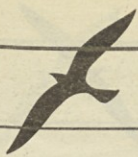
GORICA CORSO Danes zaprto. Jutri 18.00-20.00-22.00»L'arcano incantatore«.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI PROVVIDENTI, Travniki 34, tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU S. NICOLO' (Olivetti), Ul. I Maggio 94, tel. 790338.

OLIMPIJSKE IGRE / ČEZ DEVET DNI ZAČETEK V ATLANTI

Od antične Grčije do modernih iger

Olimpijske igre najpomembnejša športna prireditelja

Moderne olimpijske igre so se zacele na pobudo francoskega aristokrata, zgodovinarja in pedagoga, barona Pierra de Coubertina, ki je bil velik ljubitelj stare Grčije. Zamislil si je moderno inacico slavnostnih iger, ki so bile od leta 776 pr. Kr. do 393 po Kr. prizorišče srečanj, ki niso bila le športnega značaja in ki so imela tolikšno moč, da je v njihovem času utihnilo tudi orožje. Tako so se leta 1896 zacele igre, ki so jih zaradi njihovega izvora v stari Grčiji imenovali čisto enostavno olimpijske igre.

Ko se je de Coubertinova ideja zacela širiti po Evropi, so se na pobudo nemških in francoskih arheologov zacela izkopavanja na področju Olimpije in na dan je prišel starodavni stadion, na katerem so se nekoč odvijale najpomembnejše slavnosti ne igre Zevsu v čast. 25. novembra 1892 je nato 29-letni baron pozval k obnovitvi olimpijskih iger in predlog ponovil na pariski Sorboni na prvem olimpijskem kongresu 23. junija 1894. Kongresa se je udeležilo petnajst članic in na njem so na de Coubertinovo pobudo tudi sprejeli moto: citius, altius, fortius (hitreje, višje, močnejše), ki je se danes moto Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK). Za sedez prvih olimpijskih iger so seveda izbrali Atene, prirejali pa naj bi jih vsako četrto leto in se pri tem držali lunškega leta stare Grčije. Grk Demetrios Vikeles je postal prvi predsednik MOK-a; leta 1896 pa je bil nato za predsednika izbran de Coubertin (na sliki prvi z leve za mizo).

Atene 1896

Prve moderne olimpijske igre so bile zaradi ekonomskih problemov do zadnjega pod vprašajem. Polozaj je rešil Grk George Averoff iz Aleksandrije, ki je daroval milijon drahem. V osemnajstih mesecih je bil nato pripravljen olimpijski stadion s 70.000 mesti. In prvih olimpijskih igerah je sodelovalo trinajst držav s treh celin s 300 atleti, od tega je bilo 197 Grkov. Igre so trajale od 6. do 15. aprila, na sporedu pa je bilo devet sportnih panog. Ameriški student s Harvarda James Connolly, ki je 6. aprila 1896 s 13.71 m zmagal v troskoku, je postal prvi olimpijski zmagovalec moderne dobe. Veliko zanimanje pa je vladalo tudi za maratonski tek, v katerem je na zgodovinski progi, ki jo je pretekel Fidipides, da bi oznanil grško zmago nad Perzijci, zmagal Spiridion Louis.

Pariz 1900

Druge olimpijske igre so bile v Franciji, in sicer v Parizu. Grki so sicer želeli, da bi bil stalni sedez olimpijskih iger v Atenah, vendar pa de Coubertin ni bil za to. Druga izvedba iger pa je bila odločno predolga, saj so trajale od 20. maja do 28. oktobra, in to v splošni zmesnjavi in indiferentnosti. Sam de Coubertin je zato izjavil: »Pravi cud dez je, da je olimpijsko gibanje preživelote igre.« Francoskih olimpijskih iger se je udeležilo 1.200 tekmovalcev; levji delez zmag si je sicer priporila Francija, vendar so bili v atletiki najuspešnejši Američani.

Saint Louis 1904

Leta 1904 so bile olimpijske igre (od 1. julija do 23. novembra) v Saint Louisu. Zanje se je ob stoletnici priključitve Louisiane potegoval predsednik ZDA Roosevelt. Nastopilo je 11 držav s 600 atleti (432 je bilo Američanov). Pot cek Atlantik je mnogo tekmovalcev odvrnila od udeležbe. Heroj iger je bil trojni zmagovalec Archie Hann (tek na 60, 100 in 200 m). Zmagovalca maratonskega teka Freda Lorza (ZDA) so diskvalificirali, ker je del proge prevozil z avtomobilom.

London 1908

V Londonu (27. april - 31. oktober 1908) je spet sodelovalo več tekmovalcev: na uradni otvoritvi se jih je pred kraljevo družino zvrstilo 2.000 iz dvaindvajsetih držav. V atletiki so bili ponovno najboljši Američani, med njimi pa tekač na srednje proge Mel Sheppard.

Stockholm 1912

Igre v Stockholmu so končno trajale manj časa (od 5. do 22. julija 1912), na njih pa je sodelovalo 2.500 tekmovalcev iz ose-

mindvajsetih držav. Med protagonisti teh iger so bili zmagovalec v teku na 100 in 200 m American Ralph Craig, dolgoprogaš Hannes Kolehmainen s Finske, ki je osvojil tri zlata odličja in Indijanec Jim Thorpe, ki so mu vzeli kolajno, ker je pred olimpijskimi igrami kot profesionallec igral baseball. Če bi se to zgodilo sedemdeset let kasneje, bi mu priznali kolajne, ki jih je osvojil v pentatlonu in dekatlonu. Maratonski tek pa se je tragično končal za enaindvajsetletnega Portugalca Francisca Lazara: zaradi hude vročine se je zgrudil na tla in malo zatem umrl.

Antwerpen 1920

Prvic so olimpijske igre prekinili v času prve svetovne vojne. Ponovno so jih priredili leta 1920 v Antwerpnu, vendar pa nanje niso povabili Nemčije in Avstrije. Kljub temu je na igrah, ki so trajale od 21. aprila do 12. septembra, sodelovalo 2.591 tekmovalcev iz devetindvajsetih držav. ZDA so bile z 41 osvojenimi kolajnami najuspešnejše, vendar pa jim ni uspelo obdržati primata v atletiki. Italijanski sabljac Nedo Nadi je osvojil pet zlatih kolajn.

Pariz 1924

Leta 1923 je enainšestdesetletni de Coubertin prepustil predsedstvo MOK-a Belgijcu Henriju de Baillet-Latourju. Leto kasneje pa se je Francija z zelo dobro organiziranimi igrami oddolžila za neuspele olimpijske igre leta 1900. Po Chamonixu, kjer so bile prve zimske olimpijske igre, je bil Pariz prvi, ki je za 3.075 udeležencev iz 44 držav pripravil olimpijsko naselje, stadion s 60 tisoči mesti in prvi olimpijski bazen. Največ odličij (99) so osvojile ZDA, za pravi exploit pa je poskrbel dobitnik petih zlatih kolajn v atletiki Finec Paavo Nurmi. Med zmagovalce se je zapisal tudi plavalec Johnny Weissmuller, ki je kasneje zaslovel kot filmski Tarzan.

Amsterdam 1928

V Amsterdamu (23. julij - 12. avgust 1928) je olimpijski ogenj prvič gorel dan in noč. Na igrah so ponovno sodelovali Nemci, ki jih na prejšnjih dveh izvedbah ni bilo. Sodelujočih tekmovalcev je bilo 3.000, držav pa 46. Na zmagovalni oder sta se ponovno povzpela Weissmuller in Nurmi, Kanadčan Percy Williams je zmagal v teku na 100 in 200 m, maraton pa je osvojil Bouguera El Ouafi.

Los Angeles 1932

Kljub hudi gospodarski krizi in padcu borze leta 1929 so bile olimpijske igre v Los Angelesu (30. julij - 14. avgust 1932) zelo uspešne. Hollywood je bil v bližini in tako so bila med gledalci tudi znana imena iz filmskega sveta kot na pr. Charlie Chaplin, Douglas Fairbanks in Gary Cooper. ZDA so tokrat osvojile 103 kolajne (41 zlatih). Prvic se je olimpijskih iger udeležila tudi Kitajska in prvič so uporabili avtomatski kronometer in fotofinish ter zmagovalni oder s tremi stopničkami.

Berlin 1936

Olimpijske igre v Berlinu (1. - 16. avgust 1936) so bile v znamenju Jesseja Owensa (na sliki spodaj) in nacistične propagande. Prvic pa se je tudi zgodilo, da je 3000 baklonoscev preneslo olimpijski ogenj iz Olimpije na stadion v Berlinu. Nemci so te igre zelo skrbno pripravili. Hitler je hotel, da bi se Nemčija izkazala in ni stedil s finančnimi sredstvi. 4.000 atletov iz 49 držav se je pomerilo v 24 sportnih panogah. Nacistično propagando je izzval ameriški crmec Jesse Owens, ki je zmagal v starih disciplinah. Ko je v skoku v daljino premagal Nemca Carla Longa, je Hitler zapustil stadion. Na vsak način je Nemčija osvojila 89 kolajn (33 zlatih) in ZDA 56 (24 zlatih).

Leto kasneje je v Lausanni, kjer je bil sedez Mednarodnega olimpijskega komiteja, umrl Pierre de Coubertin. Na njegovo željo so ga pokopali na gori Olimpu.

London 1948

Po drugi svetovni vojni so bile olimpijske igre bolj skromne. V London, kamor niso povabili Nemčije in Japonske, je leta 1948 (29. julij - 14. avgust) prišlo 4.000 tekmovalcev iz 59-ih držav. Med gledalci sta večji uspeh od moskih tekmovalcev dosegli dve ženski: mati treh otrok Nizozemka Fanny Blankers-Koen, ki je osvojila štiri zlata kolajne v atletiki (100 in 200 m, stafeta 4x100 ter 80 m z zaprekami) in francoska pianistka Micheline Ostermeyer, ki je zmagala v metu diska in krogla. Telovadka Maxie Provažnikova je bila prva olimpijska tekmovalka, ki se je odlocila za beg na Zahod.

Helsinki 1952

Leta 1952 (19. julij - 3. avgust) so bile olimpijske igre v Helsinkih. Čeprav so ga zaradi profesionalizma izključili iz olimpijskega gibanja, je 56-letni Finec Paavo Nurmi vseeno na olimpijskem stadionu izročil olimpijsko baklo zadnjemu baklonoscu, legendarnemu, tedaj že dvainšestdesetletnemu, Hannesu Kolehmainenu. Istega leta je postal predsednik MOK-a American Avery Brundage, ki je bil neizprosno zagovornik amaterizma. Na Finskem je moči merilo 5.000 tekmovalcev iz 69-ih držav. Tu se je tudi začel sportni dvoboj med SZ in ZDA. Američani so sicer prevladovali v atletiki, v zgodovino pa se je zapisal zmagovalec v teku na 5.000 in 10.000 m ter v maratonu Čehoslovak Emil Zatopek.

Melbourne 1956

Leta 1956 so bile olimpijske igre v Melbourneu (3.300 udeležencev iz 67-ih držav). Nemci so na zahtevo MOK-a nastopali z eno ekipo, igre same pa bi zaradi sveske krize in zasedbe Madžarske skoraj propadle. Udeležbi so se odpovedale reprezentance Egipta, Libanona, Iraka, Nizozemske in Spanije, 45 madžarskih plaval-

cev pa je zaprosilo za politični azil. Med zmagovalci v atletiki naj omenimo Američana Bobbyja Morrowa (3 kolajne v sprintih), Sovjeta Vladimirja Kuca (5.000 in 10.000 m) in Francoza Alaina Mimouna (maraton).

Rim 1960

V Rim (25. avgust - 11. september) je leta 1960 prišlo 5.348 tekmovalcev iz 84-ih držav. To so bile igre v znamenju televizije, saj so jih neposredno prenasali po Evroviziji. V atletiki se je precej govorilo o zmagah Leeja Calhouna (110 m z zaprekami), Ralpa Bostona (skok v daljino), in Dona Bragga (skok s palico). Omeniti velja se Nemca Haryja (100 m), Livia Berruttija, ki je Italiji priboril prvo zmago v sprintu (200 m), crno gazelo Wilmo Rudolph in bosega Etiopca Abebeja Bikilo, ki je z zmago v maratonskem teku Afriki priboril prvo olimpijsko zlato. V boksu se je zacela legenda Cassiusa Clay, pa tudi Nina Benvenutija. Italija je osvojila 36 kolajn, SZ 103 in ZDA 71.

Tokio 1964

Leta 1964 so se olimpijske igre prvič preselile na azijska tla, in sicer v Tokio (10. - 24. oktober). Olimpijskim panogam sta se pridružila še judo in odbojka, Juznoafričanov pa zaradi apartheida na igre niso sprejeli. Televizijskim prenosom najzanimivejših tekem je sledilo 600 milijonov gledalcev. American Bob Hayes je zmagal v teku na 100 m, Abebe Bikila je bil ponovno prvi v maratonu. V plavanju sta se posebno izkazala štirikratni zmagovalec American Don Schollander in Avstralka Dawn Fraser, ki je tretjič zapovrstjo zmagala na 100 m prosto. Pri sestevku osvojenih zlatih kolajn so ZDA prvič po letu 1952 prehiteli SZ.

Ciudad Mexico 1968

Olimpijske igre v Mehiki (12. - 27. oktober 1968) so se zacele v času, ko je bila mednarodna javnost razburjena zaradi umora Martina Luthra Kinga in Roberta Kennedyja, vojne v Vietnamu in sovjetske invazije na Češkoslovaško. Igre so se zaradi studentske demonstracije, ki so jo deset dni pred pričetkom tekmovalj prekinili z orožjem, odvijale pod strogim vojaškim nadzorom. V Mehiki so tekmovali na 2.277 m nadmorske višine, prvič so se poslužili elektronskega kronometriranja, atletske proge so bile iz tartana in uvedli so kontrolo ženskosti. V tekih na 100, 200 in 400 m so postavili temnopolti Američani Jim Hines, Tommie Smith in Lee Evans nove svetovne rekorde. Ker sta na nagrajevanju iz protesta proti rasizmu v ZDA Tommie Smith in John Carlos med igranjem ameriške himne dvignila crno orokavičeno pest, ju je ameriški olimpijski komite izključil z iger.

V skoku v višino je American Fosbury uvedel nov način skakanja, ki nosi sedaj njegovo ime. Najvidnejši rezultat pa je dosegel skakalet v daljino American Bob Beamon, cigar svetovni rekord (8.90 m) se je obdržal celih 23 let. V gimnastiki je Čehoslovakinja Vera Caslavskaja s štirimi zmagami zasencila vse ostale telovadke.

München 1972

Olimpijske igre v Münchnu (26. avgust - 11. september 1972) so vsem ostale v spominu zaradi napada palestinskih teroristov na olimpijsko naselje. Da bi dosegli izpustitev določenega števila zaprtih Palestincev v Izraelu, so kot talce zajeli izraelske sportnike. Dogodek se je tragično končal: v napadu na teroriste je bilo ubitih 17 ljudi. V znak zalovanja so za 24 ur prekinili tekmovalja. Sicer pa so te igre zabeležile rekordno število udeležencev: 7.894 iz 122-ih držav. Protagonist olimpijskih iger je bil plavalec Mark Spitz, ki je osvojil sedem zlatih kolajn. V atletiki sta po dve zmagi dosegla Sovjet Valeri Borzov

(100 in 200 m) in Finec Lasse Viren (5.000 in 10.000 m). V gimnastiki pa so bili vse oči uprte v mlado telovadko Olgo Korbut.

Montreal 1976

Z olimpijskimi igrami v Montrealu (17. julij - 1. avgust 1976) se je zacelo obdobje bojkotov. 60 odstotkov afriških držav se je umaknilo iz protesta proti turneji novozelandskih rugbyistov v Južni Afriki. V atletiki sta po dve kolajni osvojila Kubanec Alberto Juantorena (400 in 800 m) in münchenski zmagovalec Lasse Viren. V gimnastiki se je rodila nova zvezda: Nadia Comaneci. Za Italijo so bile to najslabše olimpijske igre v povojnem času: zlato kolajno sta osvojila le Klaus Dibiasi v skokih v vodo in sabljac Dal Zotto. Sara Simeoni pa je dosegla srebro v skoku v višino.

Moskva 1980

Zaradi sovjetskega napada na Afganistan so ZDA bojkotirale olimpijske igre v Moskvi (19. julij - 3. avgust 1980). Ker je njihovemu zgledu sledilo se 28 držav, je v Moskvo prišlo le 80 reprezentanc. Italija se je iger sicer udeležila, a pod zastavo olimpijskega komiteja. V atletiki so tokrat zelo uspešni Angleži.

Los Angeles 1984

V Los Angelesu (28. julij - 12. avgust 1984) se bojkot ponovi, vendar ga tokrat izvedejo SZ in vzhodne države. Kljub temu se iger udeleži 7.055 tekmovalcev iz 140-ih držav. Zvezda iger je Carl Lewis, ki osvoji štiri zmage v atletiki (100 in 200 m, stafeta in skok v daljino). Ob njem pa je se vrsta ameriških tekmovalcev. Italijan Alberto Cova je prvi v teku na 10.000 m, Italijani pa na vsak način osvojijo rekordno število zlatih kolajn: 14. Kitajska, ki je po letu 1948 prvič spet prisotna na olimpijskih igrah, osvoji kar 32 kolajn.

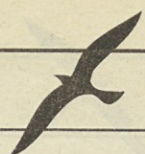
Seul 1988

V Seulu (17. september - 2. oktober 1988) je končno prišlo do sprave in tako se je iger udeležilo 9.000 tekmovalcev iz 160-ih držav. Odsotne so bile le Kuba, Etiopija in Severna Koreja. Med olimpijske panoge so spet uvrstili tenis in tako so na olimpijskih igrah prvič lahko zaigrali tudi profesionalci. Vendar pa so bile seulse olimpijske igre predvsem v znamenju dopinga: Kanadčana Bena Johnsa, ki je s svetovnim rekordom zmagal v teku na 100 m, so diskvalificirali zaradi jemanja prepovedanih pozivil. V plavanju sta osvojila po pet kolajn Vzhodna Nemka Kristin Otto in American Matt Biondi. Največ kolajn so tokrat odnesli domov Sovjeti, na drugem mestu so bili Vzhodni Nemci, na tretjem pa Američani. V italijanski reprezentanci sta brata Abbagnale ze drugič stopila na zmagovalni oder, ravno tako pa tudi rokoborec »Pollicino« Maenza, veliki protagonist iger pa je bil zmagovalec v maratonu Gelindo Bordin.

Barcelona 1992

Olimpijske igre leta 1992 v Barceloni so zabeležile doslej največje število nastopajočih, in sicer 9.094 tekmovalcev iz 172-ih držav. V atletiki so bili v ospredju 32-letni Anglez Linford Christie (100 m), Spanec Fernin Cacho (1.500 m), Francoz Marie José Perek (400 m), Dvakratni zmagovalec Carl Lewis (skok v daljino in stafeta), Anglezinja Sally Gunnel (400 m z zaprekami) in Alzirka Hassiba Boulmerka (1500 m). V plavanju gre omeniti Rusa Alexandra Popova (50 in 100 m) in Madžara Tamasa Darnuyija (200 in 400 m mešano), ki je bil med protagonisti ze v Seulu. Šest zlatih kolajn je v gimnastiki osvojil Belorus Vitalij Serbo, med kosarkarji pa sta blestela Michael Jordan in Michael Johnson. Po številu osvojenih kolajn se je Kitajska uvrstila na četrto mesto za Sovjeti, Američani in Nemci, prvič pa je kot samostojna država na igrah nastopila tudi Slovenija.

NOVICE

Olimpijska bakla v Savannahu

SAVANNAH - Deset dni pred začetkom olimpijskih iger v Atlanti je olimpijski ogenj prispel do Savannaha, kjer bodo olimpijske preizkušnje v jadrnanju. Bakla je na pot krenila pred 74 dnevi iz Aten, po 2.880 kilometrih pa bo prispela na otvorištev v Atlanto 19. julija.

Batistuto vabijo Angleži

LONDON - Angleski prvoligas Middlesbrough, ki je že kupil Ravanellija, naj bi za srednjega napadalca Fiorentine Argentincu Gabrielu Batistuti ponudil 17 milijonov dolarjev (približno 26 milijard lir). O tem piše argentinski dnevnik Clarin, ki pa istocasno tudi piše, da Fiorentina prav gotovo ne bo prodala igralca zaradi katerega strmo narašča prodaja abonmajev za tekme Fiorentine v prihodnji sezoni.

Riva vse bližji Brescialatu

GORICA - Vodstvo goriskega košarskega A2 ligaša Brescialat trdi, da so pogovori za podpis dogovora z Antonellom Rivo blizu konca in da bo lahko bivši reprezentant registriran za gorisko društvo tudi kasneje, ker nima obveznosti do Scavolinija. Goricani naj bi 34-letnemu Rivi ponudili dveletno pogodbo, pogoji pa naj bi bili dokaj dobri, saj naj bi se Riva prav zato raje odločil za Gorico kot za Cantù. Brescialat bo se naprej treniral Valdi Medeat, kar pa se ekipe tice bodo v njej letos tudi Fazzi, ki se je vrnil iz Milana (Ambrosiana), Fumagalli, Gilardi (Cantù) in American Dexter Cambridge.

Štefan Semen novi predsednik Cicibone

Novi odbor Sportnega društva Cicibone je na prvi seji določil funkcije lastnih odbornikov. Po več letih zelo uspešnega dela je predsedniško mesto zapustil Adriano Kovacic, njegovo mesto pa je prevzel Štefan Semen, ki je do lani precej let branil barve svetoivanskega društva. Podpredsednik bo Marko Jagodic, ki je ravno tako več let igral pri Ciciboni, tajnik društva Branko Janković, Adriano Kovacic pa bo blagajnik.

Ostali odborniki so Pavel Volk (odgovoren za sodnike), Peter Furlan (stiki z Jadrnom in ostalimi društvi), Vanja Jogan (stiki z mediji), David Pupulin (odgovoren za rekreacijsko skupino) in Rich Battilana (stiki s člansko ekipo). (VJ)

ODBOJKA / VELI KO PRIZNANJE

Matej Černic izbran med 12 »azzurrov«

Zdaj v Rusijo in na Poljsko

Osemnajstletni odbojkar Vala iz Stan-dreža Matej Černic (na sliki) je bil izbran med dvanajst mladinskih reprezentantov, ki bodo v okviru priprav za nastop na mladinskem evropskem prvenstvu z reprezentanco Italije od 11. do 17. julija nastopali na turnirju v Rusiji in na to do 22. julija se na Poljskem. Po vrnitvi s Poljske bodo imeli reprezentanti nekajdnevni odmor, nato pa se bodo spet zacele skupne priprave. Evropsko prvenstvo bo konec avgusta in v začetku septembra v Izraelu.

Uvrstitev med najboljšo dvanajsterico predstavlja za mladega

igralca izredno plačilo za ves trud, ki ga je vložil v treniranje istocasno pa tudi veliko priznanje načrtnemu strokovnemu delu na moškem področju v naši goriski odbojki. Vedeti je tudi treba, da si je Matej najstarejši najboljšo dvanajsterico priboril po več kot mesecu dni skupnih priprav v Chietiju in na Sardiniji, kjer je sodelovalo 22 najboljših mladincev letnika 1977 in 1978 iz vse Italije. Če vemo, kakšno mesto zavzema italijanska moška odbojka v svetovnem merilu, potem dobi njegova uvrstitev v mladinsko reprezentanco se večjo tezo.

SKI ROLKE / NA EP V PINZOLU

Izredna smola Davida Bogatca

Zaradi malomarnosti tehničnega vodstva najbrž ob kolajno - V nedeljo DP navkreber

Konec tedna je bilo v Pinzolu (Trento) evropsko prvenstvo v rolkanju, v naraščajniški reprezentanci Italije pa je nastopil tudi tekmovalac Mladine David Bogatec. Po uspešnem nastopu v svetovnem pokalu v Nemčiji pred tednom dni je imel Bogatec vse razloge za dober nastop na EP. Toda žal je imel tokrat mladi Krizan velikansko smolo in je ostal brez načrtovane kolajne. David bi moral nastopiti v treh disciplinah in sicer kronometru na 4 kilometre, zasledovalnem teku in stafeti.

Zacelo se je spodbudno, saj je zjutraj v kronometriškem teku osvojil zelo dobro četrto mesto s samo 30 sekundami zaostanka za zmagovalcem iz Nemčije in le tri sekunde za tretjeuvrščnim. Rezultati na kronometer pa so skupaj z zasledovalnim tekom odločili o kolajnah. Prav tu pa je žal prišlo do neverjetnega zapleta, ki je Davida nedvomno stal kolajno. Zasledovalni tek bi moral biti na sporedu isti dan ob 16. uri in Bogatec je mirno počival v hotelu in se ob 15. uri pojavil na startu, kjer pa je zaprepačen ugotovil, da se je tekma že zacela.

O spremembi ure starta ga ni nihče obvestil, zaradi zamude - ni bil edini - pa ni mogel startati in velika priloznost za kolajno je zaradi malomarnosti tehničnega vodstva ekipe splavala po vodi.

V nedeljo je Bogatec skupaj s Sigheom iz Trenta in Buziolom iz Montebellune nastopil se v stafeti. David je bil prvi tekac in je predal kot drugi z minimalnim zaostankom. Si-

ghel je nato drugo mesto zadržal, Buziol pa je kot zadnji tekač zdrknil na tretje mesto. Zmagali so Nemci pred Madžari.

Medtem ko je bil David Bogatec zaposlen z državnim reprezentanco pa so nekateri drugi člani Mladine nastopili na nočni promocijski tekmi v Sacileju. Mateja Paulina je med mladinkami osvojila prvo mesto, pri fantih pa je bil v isti kategoriji Aljosa Paulina drugi, Jara Kosuta tretji, Mitja Tretjak peti in Ivo Lacchi sedmi. V kategoriji master je za Mladino nastopil tudi Gioacomo Petozzi iz Trevisa, ki pa je bil zaradi padca ob vidnejšo uvrstitev.

Druga skupina rolkarjev kriskega društva pa je konec prejšnjega tedna izkoristila za skupne priprave s

Mateja Paulina

SD Vrhnika v Cerknem.

Mladinine tekmovalce in tekmovalke - prijavljenih jih je 18 - pa čaka v nedeljo v Aosti (Dolina Ver-rayez) nastop na italijanskem državnem prvenstvu v teku navkreber.

OB 30-LETNICI ŠD SOKOL

Za konec turnir »24 ur odbojke«

V okviru praznovanj več prireditev

Sportni del prireditev ob 30-letnici Sportnega društva Sokol se bo zaključil v soboto in nedeljo z drugim turnirjem »24 ur odbojke«, ki bo na Sokolovem igrišču na prostem v Nabrezini (v primeru dežja bodo igrali v telovadnici Ervatti v Domu pristaniskih delavcev v Briscikih). Nastopilo bo 12 ekip, ki se bodo izmenjavale na igrišču neprekinjeno 24 ur, tako, da se bo turnir končal v nedeljo ob 20. uri.

Ljubiteljem odbojke in sporta nasploh se torej obeta izredno zanimiv dogodek,

ki si ga je vsekakor vredno ogledati.

V okviru praznovanj pa so doslej organizirali že tudi turnirje v minibasketu, odbojki in balinanju, odigrali pa so tudi kosarkarsko tekmo med starimi in mladimi.

Pri minibasketu so nastopile tri ekipe, in sicer Polet, San Marco in združena ekipa Sokola in Kontovela. Najboljša je bila domača ekipa pred Poletom, Sokolov igralec Igor Hrovatin pa je bil tudi proglašen za najboljšega igralca. V kosarki je bilo na sporedu tudi srečanje med starimi in mladimi igralci Sokola. Po dokaj zanimivem srečanju so na koncu slavili stari, čeprav so mladi ob polcasu vodili za 12 točk. Končni izid 74:71 (32:40) pa prica, da je bilo srečanje zanimivo in izenačeno.

Odbojškarski turnir ni uspel, kot so računali organizatorji. Prvi del na katerem so sodelovali Sokol, Piran, Olympia in Sloga so sicer normalno odigrali, finalnih srečanj za prvo in tretje mesto pa v bistvu ni bilo. Pirancanke so sporečile, da za finalni del nimajo ekipe, isto je bilo z Olympio, pa tudi Sloga je na finale prišla le s petimi igralkami, ker so bile ostale zaposlene na drugem turnirju.

Končalo se je tako, da so finale v bistvu odigrale igralke Sokola med seboj, za najboljšo igralko turnirja pa je bila proglašena domača igralca Tanja Masten.

Zelo lepo je uspel bali-narski turnir, na katerem je nastopilo 12 ekip, od tega šest iz Slovenije. Tekmovanje je potekalo na starih igriščih, nato pa so odigrali četrtfinalna, polfinalna in finalna srečanja. V finalu je Ilirska Bistrica premagala Sokol, v tekmi za tretje mesto pa Nabrezina Losko dolino, medtem ko je bil za najboljšega igralca proglašen Sokolov balinar Bruno Metlikavec.

Obvestila

ZSSDI obvesča, da bosta urada v Trstu in v Gorici v juliju in avgustu odprta od 8. do 14. ure.

TPK SIRENA - športni ribolov organizira od 15. do 20. julija 1996 celodnevni tečaj sportnega ribolova za otroke in mladino. Vpis in informacije na sedežu društva vsak dan po 18. uri ali po telefonu 422696.

PKLANINSKA ODSEKA SK DEVIN in SZ SLOGA prirediti v nedeljo, 14. t.m., izlet z društvenim kombijem in osebnimi avtomobili v Logarsko dolino z ogledom Ledene jame. Informacije na tel.st. 208373 (Luciano), 226283 (Viktor), 200782 (Francko).

PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET...PLANINSKI SVET

Tržaski planinci na Krnu

V soboto, 6. julija se je 20 članov Slovenskega planiskega društva Trst, med katerimi je bilo pet mlajših od-peljalo z osebnimi avtomobili po Soški dolini do doma Klementa Juga v Lepeni. Od tam smo po dobrih dveh urah hoda prispeli do doma pri Krnskih jezerih. Prenocili smo na skupnem ležišču in v nedeljo že zarana vzeli pot pod noge. Na vrh Krna (na sliki f. Glavina) smo po krajšem postanku v Gomiskovem zavetišču prispeli še pred 10. uro. Zal razgleda ni bilo, ker je bil vrh zavrt v meglo. Stirje člani so odločili, da sestopijo po isti poti mimo Krnskega jezera. Ostali smo pot nadaljevali preko Krnske skrbine, čez Batognico kjer so si posebno mladi člani z zanimanjem ogledovali nekatere kaverne in zaklonišča iz prve svetovne vojne. Precili smo nato široko melišče na Peskih in imeli krajši počitek pri spomeniku avstrijskim vojakom. Odtod smo se v slabih dveh urah spustili po ugodni poti do doma pri jezerih in od tam v Lepeno. Čeprav nismo uživali ob razgledih, ki jih ta pot ponuja ob jasnem vremenu, smo se razšli zadovoljni, ker nam je vreme prizaneslo. Skupno smo hodili 9 ur.

Izlet v Borovniški Pekel

Tržaski planinci se ponovno podajajo proti Ljubljani. Za 21. julij načrtujejo izlet v hribovje na južnem robu ljubljanskega barja, natančneje v dolino Pekel pri Borovnici. Samo ime pove, da gre za divjo, temačno in izredno slikovito dolino. Reka Borovnišica, ki je levi protik Prusnice, ki se pri Borovnici zliva v Ljubljano, je urezala v antiklinalno gubo in ustvarila slikovito sotesko z lepimi slapovi. V soteski si je vredno ogledati tudi pestro rastlinstvo, kjer najdemo alpske in dinarske predstav-nike. Najvažnejši pa je prav gotovo endemični kranjski jeglič, saj uspeva le na omejenem področju od Trnovskega gozda pa do Roba na Dolenjskem. Planinci se bodo zbrali ob 8. uri pred Prosvetnim domom na Opcinah, odkoder se bodo z osebnimi avtomobili podali mimo Vrhniko do Borovnice in izhodišča dobro ugaljene in markirane ob potoku. triurnemu sprehodu bo sledil ogled tehničnega muzeja v Bistri. Podrobnejše informacije dobite na telefonski številki 415336, odgovarja vodja izleta Aleksij Civardi, pri katerem se lahko tudi vpisete.

V soboto in nedeljo izlet v Kamniške alpe

V upanju, da se bodo napovedi vremenoslovcev uresničile in da se bo vreme »spametovalo« pripravljala SPD Gorica v soboto in nedeljo, 13. in 14. julija, izlet v Kamniške alpe. Prevoz z lastnimi sredstvi. V soboto se bodo udeleženci iz Kamniške Bistrice podali na Kamniško sedlo in prenočili v koči. Naslednji dan je predviden vzpon na Ojstrico, če bo vreme držalo, drugače pa na Brano ali Planjavo. Hoje bo prvi dan tri in pol oz. štiri ure. Odhod ob 9. uri s parkirnega prostora pri Rdeci hisi. Izlet vodi Vlado Klemše. Planinci, ki se nameravajo izleta udeležiti naj svojo udeležbo sporečijo v teku današnjega dne (radi ureditve prenočišča v koči).

Rdeci rob je bil zavrt v gosto meglo

Razgleda res ni bilo, vendar pa je bila hoja kar prijetna. V nedeljo je skupina goriskih planincev obiskala Rdeci rob (1916 m) v Krnskem pogorju in bližnje jezerce v Lužnici, ki ga tačas oblega velik trop ovac. Res škoda, da so

vrhove zagrinjale goste megle in da je obcasno grozilo, da se bo ulilo in da je prav nestabilnost vremena spodbujala udeležence izleta, da so pospešili korak in se kar zgodaj vrnili na izhodiščno mesto, na planini Kuhinja. Na Rdeci rob (ime je gora dobila zaradi značilne barve kamnine, ki izstopa iz okolja) so se udeleženci povzpeli mimo planine Leskovica. Povratek je bil po isti poti.

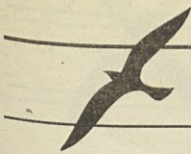
Tofana nad Falzaregom

27. in 28. julija bodo člani SPDG obiskali Tofano di Rozes nad Cortino, oziroma nad prelazom Falzarego. Razgledna (in razmeroma visoka) gora je znana po bojih med prvo svetovno vojno, saj je prav po jugozahodnih ostenjih potekala bojna črta. Glede na udeležbo sta predvideni dve različni poti na vrh: za izkušene in ustrezno opremljene zavarovana in zlasti proti vršnemu grebenu zahtevna pot (ferrata) Lipella, običajna planinska pot mimo zavetišča Giussani, oz. Cantore. V obeh primerih traja vzpon okrog pet ur. Sestop bo za vse po navadni poti. Zaradi (obvezne) rezervacije prenočišča, je nujna predhodna prijava, najkasneje do ponedeljka, 15. t.m. pri Faganelu (tel.), oziroma Klemsetu (tel. 533382 ali 882079). Prevoz bo z lastnimi sredstvi, prenočitev pa v zavetišču Dibona.

Avgusta na Marmolado

Konec avgusta (v nedeljo, 25. avgusta) načrtuje SPDG avtobusni izlet v Dolomite z obiskom najvišjega vrha Marmolade. Tja gor se bodo udeleženci popeljali z žičnico, ki je speljana v treh krakih. Dolinska postaja je v kraju Malga Ciapela, do vrha pa pripelje v dobre pol ure. Z vrha se obiskovalcem nudi izreden razgled na okoliske vrhove in seveda na ledenik Marmolada, ki je največji v Dolomiti. Društvo posebej vabi k udeležbi mlajše člane in vse, ki so se v zimski sezoni udeležili tečajev smučanja. Cena vozovnice za žičnico (za skupine) znaša 35 tisoč lir na osebo, 30 tisoč lir pa je cena avtobusnega prevoza za člane društva. Hrana iz nahrbtnika. Prijave že sprejemajo na sedežu društva, zaključijo pa se ob koncu meseca.

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripčevih
Mednarodni festival operete 1996

Danes, 11. t.m., ob 20.30 - ponovitev operete »Cantando sotto la pioggia«, glasba Nacio Herb Brown. Ponovitve bodo: 12. in 13. t.m., ob 20.30. Od 27.7. do 2.8. opereta »Scugnizza« Maria Coste.

Predprodaja vstopnic za vse predstave je že v teku pri blagajni Dvorane Tripčevih (9-12, 18-21) ali 0336/264842).

Jesenska simfonična sezona: V teku je vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev; vsi ti- sti, ki bodo plačali do 3. avgusta imajo pravico do 5 odst. popusta.

Opozorjamo, da bo blagajna gledališča Verdi zaprta zaradi počitnic od 4. avgusta do 10. septembra.

V okviru Festivala operete se bodo v raznih krajih Furlanije odvijali koncerti orkestra Gledališča Verdi z naslovom »Operetna fantazija«. Naslednji koncerti bodo: v nedeljo, 21. julija v Morteglianu - Villa di Varmo. Nastopajo sopranistka Alessandra Reinprecht in tenor Walter Borin. Na

sporedu Lehar, Kalman, Renatzky, Offenbach in Lombardo.

; v torek, 23. t. m., ob 21.30 v Sacileju na prireditvi Estate Giovani; v sredo, 24. julija, ob 21. uri v Trstu, na Pomorski postaji; ter v petek, 26. julija, ob 21. uri v Lignanu, Arena Alpe Adria. Predprodaja vstopnic pred koncertom ali v dvorani Tripčevih.

Trg pred katedralo sv. Justa

Glasbeno-gledališki festival

Krožek Jacques Maritain v sodelovanju s tržasko občinsko upravo, podjetjem za turistično promocijo in tržasko trgovinsko zbornico bo od 14. t.m. do 4. avgusta predstavil stiri »srednjeveške« večere.

KOPER

3. Primorski poletni festival

Danes, 11. t.m., ob 10.00 - Park ob trznici: Saltinbanquis (Mehika); ob 18.30 - Kopaliski park: Fru fru (SLO); ob 20.00 - v Izoli - Billy Bernhard; ob 21.30 - Lapidarij pokrajinskega muzeja - MGL Ljubljana, B. Singer »Norci iz Helma« - premiera, režija Zijah Sokolović.

KOROŠKA

BEKŠTANJ

Danes, 11. t.m., ob 20.00 - Nastop skupine The Dubliners.

V nedeljo, 14. t.m., ob 20.00 - Nastop zbora Montanara.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K+K center: v soboto, 13. t.m., ob 19.30 - Odprtje etnološke razstave o lanu in ovci iz narodnopisne zbirke SPZ.

ZGORNJE ŽAMANJE

Gostilna Picej: V soboto, 13. t.m., ob 20.00 -

RAZNE PRIREDITVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Sesljan - Karavela

Danes, 11. t.m., ob 21.00 - Projekcija filma Braveheart, v prireditvi odborništva za kulturo devinsko-nabrezinske občine. Vstop prost.

GLASBA

TRST

Tržasko koncertno društvo

sporoca, da se bo koncertna sezona 1996/97 pričela 11. novembra 1996 in se zaključila 21. aprila 1997.

Trg Unità

Poletni koncerti tržaske občinske godbe na pihala: V ponedeljek, 15. t.m., ob 20.30; naslednji koncerti bodo, 22. in 29. t.m. V avgustu pa si bodo sledili, 5., 12., 19. in 26. ob 20.30.

Drugi koncerti bodo se: v Tržicu, danes, 11. t.m., ob 20.30; v Rojanu (TS), jutri, 12. t.m., ob 20.30; v Tavagnacu v nedeljo, 21. t.m., ob 20.30.

Avditorij muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27)

Danes, 11. t.m., ob 21.00 - Film Luisa Bunuela »L'age d'or«. Glasbena spremljava v živo Massimo de mattia (flavta), Giovanni maier (kontrabas), Giulio Angelini (violina) in Andrea Cernecca (celo).

V ponedeljek, 15. t.m., ob 21.00 - v okviru Mednarodnega festivala operete »Offenbach

RAZSTAVE

TRST

Miramarski park-V konjušnici je do 7. januarja na ogled razstava »Praski zaklad«: Urnik: do 26. oktobra od 9. do 19. ure in od 26. oktobra do 7. januarja od 9. do 18. ure.

Občinska razstavna dvorana na Trgu Unità: Do 5. septembra je na ogled razstava Tiepolo - risbe iz kolekcije Sartorio.

Muzej Sartorio (Largo Papa Giovanni XXIII)

Do 13. oktobra je na ogled razstava risb slikarja iz 17. stoletja Tiepola.

Muzej Revoltella

Na ogled je razstava umetnin Nina Perizija (1935-1993)

KOROŠKA

CELOVEC

Dom umetnikov - Do 13. julija je na ogled razstava Jusefa Mikla.

Galerija Ars Temporis: Do 15. septembra je na ogled razstava nakitni objekti »Cermak und Cermak«

Deželni muzej -Do septembra je na ogled posebna razstava »Zgodnje krščanstvo na Koroskem«

Dezelna galerija - Na ogled so dela Melitte Moschik.

ŠENTJANŽ V ROŽU

k-k center: do 13.7. je na ogled Fotorazstava »Asservate-Auschwitz, Buchenwald, Yad Vashem« - Naomi Teresa Samon. Od 13. t.m. bo na ogled etnološka razstava o lanu.

BELJAK

Muzej mesta Beljak: na ogled je razstava Skriti zakladi (mineralogija in zgodovinsko ru-

Tradicionalno kresovanje.

ROŽEK

Galerija Sikoronja: V petek, 19. t.m., ob 20.00 - »Približevanja« - večer z umetnikom Konradom Kollerjem.

HODIŠE

Pri Kokeju: V soboto, 20. t.m. ob 20.00 - Veselica na Gori, nastopata Koroški muzikantje iz Slovenije in Die Seetal Musikan-ten iz Hodis.

en voyages» in »Bonsoir Monsieur Lecpqc« . Predprodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripčevih (od 9.00-12.00 in od 18.00-21.00).

BRIŠČIKI

(Sportni center Ervatti) -Boris Sports Klub: danes, 11. t.m., ob 21.00 - Koncert blues glasbe Americana Adriana Burnsa. Edini nastop v Italiji. Vstop prost.

Folkest

Gorica: Danes, 11. t.m., - Elena Ledda; v Brazzaccu - skupina Glaz; v Trasaghisu - Lorraine Jordan. V petek, 12. t.m., - v Cordenonsu - skusina Morrigan's Wake; v Gorici - skupina Acquaragia Drom; v Osoppu -Vincenzo Zitello. V soboto, 13. t.m. - v Codroipu - skupina Rattle'n' Reel; v Arta terme - skupina Canto Libre.

Špeter Slovenov (Clenia)

V sredo, 17. t.m., Tony Maude in Rattle'n'reel (Vel. Britanija).

Galerija Bassanese: na ogled je razstava Alike Cavaliereja z naslovom »Pian Cordova, Romagnano Sesia 28078«.

Turistična ustanova v Sesljanu

Do 19. t.m. je na ogled razstava slikarja Piera Finà.

BOLJUNEC

Pivnica III. generazione: razstavlja Giusy Grisafy.

ŠTANJEL

V razstavišču Stolz na vratih je na ogled razstava fotografij Fotokinoskupine Nova Gorica in uporabne skulpture Marka Mladovana.

darstvo na Koroskem).

TINJE

Dom prosvete: Na ogled je razstava Erike Jellitsch »Spomini na svili«.

DOBRLA VAS

Samostan: Do 17. julija je na ogled razstava del Valentina Omana.

ROŽEK

Galerija Sikoronja: Do 28. t.m. je na ogled razstava del Konrada Kollerja.

Grajska galerija -Do 30. septembra je na ogled razstava del (pokrajinarstvo) Veronike von Degenfeld.

OSOJE

Galerija Carinthia: Do 31. avgusta je na ogled Jubilejna razstava Unikat-X-Kat

GLEDALIŠČA

SNG OPERA IN BALET

Župančičeva 1, Ljubljana

tel: 061/331-945

Poletna sezona v sodelovanju s Festivalom Ljubljana:

15. julija, ob 21. uri:

F. Mendelssohn: SEN KRESNE NOCI

22. in 26. julija, ob 21. uri:

J. Massenet: MANON

24. julija, ob 21. uri:

E. d'Albert: MRTVE OCI

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Krekov trg 2, Ljubljana

tel: 061/312-860

A. T. Linhart: TA VESELI DAN

ALI MATICEK SE ZENI

Režiser Mile Korun.

Danes, 11. julija, ob 20. uri, za IZVEN.

Jutri, 12. julija, ob 20. uri, za IZVEN.

Predstave bodo na Ljubljanskem gradu.

METELKOVA

Ljubljana

GROMKI FESTIVAL

Sobota, 13. julija, ob 21. uri:

CANKARJEV DOM

Razstave

Miro Potočnik:

SKRIVNOSTI

LJUBLJANICE.

Razstava podvodne

fotografije.

(do 28. julija)

Arheološka razstava lju-

bljanskega poletja 1996:

POZDRAVLJENI, PRE-

DNAMCI!

Ljubljana od prazgodovi-

ne do srednjega veka. (do

25. avgusta)

Blagajna je do 1. septembra
odprta le eno uro pred začetkom prireditev.
Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

GLASBA

AVDITORIJ

Portorož

Danes, 11. julija, ob 20. uri:

REGGAE ADRIA SPLASH.

Nastopajo:

Misty in Roots (foto), Planet People,

Del Arno Band, Jimi Rasta.

Mednarodni reggae festival.

CAFE BELVEDERE

Bled

Sobota, 13. julija,

ob 21. uri: Phil Shackleton

(Velika Britanija).

Folk - blues festival.

METELKOVA

Ljubljana

GROMKI FESTIVAL

Danes, 11. julija,

ob 21. uri: jazz koncert

Tomaža Groma

(kontrabas) in Draga

Ivanuse (klaviature).

Jutri, 12. julija,

ob 21. uri: solo koncert

kitarista in kiparja

Bostjana Novaka.

Nedelja, 14. julija,

ob 21. uri: koncert

Mie Znidarič in Zarka

Živkovića.

Ponedeljek, 15. julija,

ob 21. uri: koncert mari-

borskega jazz dueta Karlo

Jederman: Zgodbe groze

in nedolznosti.

Sreda, 17. julija,

ob 21. uri: koncert preka-

ljene vrhniške zasedbe

The Troublemakers.

(jazz standardi)

POD HOMANOVO LIPO

Mestni trg,

Škofja Loka

Jutri, 20. julija,

ob 20. uri: Adi Smolar.

Petek, 19. julija,

ob 20. uri: Dalmatinska

klapa Omisalj.

Petek, 26. julija,

ob 20. uri: Aleksander

Mežek.

PROGRAM POLETNIH

PRIREDITEV NA

UNIONSKEM VRTU

Miklosičeva 1,

Ljubljana

Jutri, 12. julija,

ob 21. uri:

SKUPINA ORLEK.

Petek, 19. julija,

ob 21. uri:

MIRO BOZIC (orglice).

Petek, 26. julija,

ob 21. uri:

IRA ROMA.

FESTIVAL LJUBLJANA

44. MEDNARODNI POLETNI FESTIVAL:

Franciskanska cerkev, danes, 11. julija, ob 21. uri:

Avtorski večer Ambroza Čopija,

Akademski pevski zbor Tone Tomšič

Studentske organizacije Univerze v Ljubljani,

dirigent Stojan Kuret.

Franciskanska cerkev, jutri, 12. julija, ob 21. uri:

ZBOR DRŽAVNE UNIVERZE SAN JOSE iz ZDA,

dirigentka Charlene Archibeque.

Program: hvalnice, sodobni moteti, duhovne pesmi.

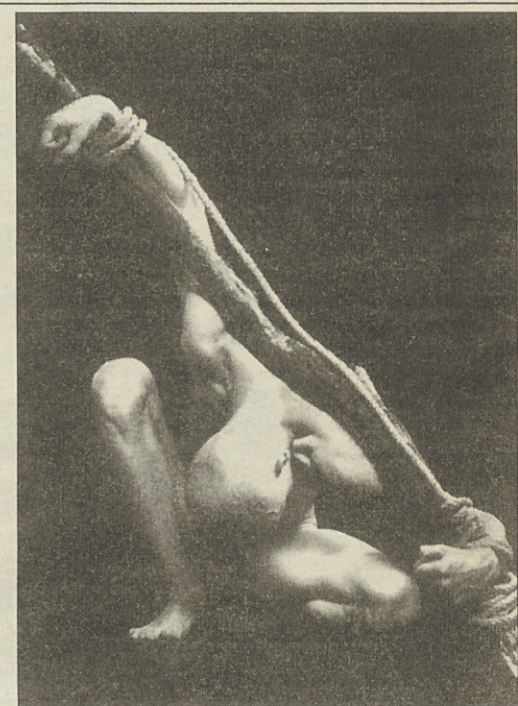
Krizanke, 15. julija ob 21. uri:

Felix Mendelssohn Bartholdy:

SEN KRESNE NOCI, balet.

Informacije in prodaja vstopnic pri blagajni Festivala Ljubljana vsak delavnik med 11. in 19. uro (rezervacije med 10. in 11. uro), v soboto med 11. in 13., ter uro pred predstavo na prizorišču.

RAZSTAVE

MODERNA GALERIJA

Tomšičeva 14, Ljubljana

PET LET ZBIRKE FOTOGRAFIJ

V MODERNI GALERII

Skupinska razstava. (Do 20. julija).

MODERNA GALERIJA

Tomšičeva 14,

Ljubljana

Günter Brus

Bliskoviti vpadi v vna-

prej dane ideje

Razstava bo na ogled do

25. avgusta.

MALA GALERIJA

Slovenska 35,

Ljubljana

Zora Stancić

CHIAROSCURO.

Razstava bo na ogled

do 1. septembra.

GALERIJA

SODOBNE UMETNOSTI

Trg celjskih knezov 8,

Celje

SODOBNA SPANSKA

GRAFIKA

Razstava bo na ogled

do 20. julija.

GALERIJA MEDUZA

Čevljarska 8, Koper

Karel Zelenko

Pregledna razstava

grafik. (Do 24. julija)

BEŽIGRAJSKA

GALERIJA

Dunajska 31,

Ljubljana

Marko A. Kovačič

Zatišje pred viharjem.

Razstava bo na ogled

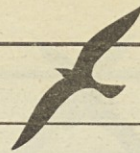
do 9. avgusta.

GALERIJA ZDLSU

Komenskega 8,

Ljubljana

Junos Miklavc

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Z rentgenskim pogledom boste prodrli v dušo nekoga, ki vas je nameraval opehariti. Ne karajte ga, saj ni sam kriv, da ste prehiteli njegovo priznanje, ki bi sledilo koristni soli.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Zagreli se boste za nekoga, ki vas že dolgo osvaja, vendar se je zaradi vašega izmikanja že docela ohladil. V novi vlogi vam bo toliko težje, kolikor lažje vam je bilo v stari.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Hudovali se boste nad ovirami, ki da se vam postavljajo na pot. Ampak kakšna bi bila pot brez ovir, ki jezijo, pestrijo in krepijo, povrh pa se poučujejo o napačnih korakih?

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vaša delovna učinkovitost bo občutno padla. Saj ni čudno, ko pa ste z mislimi vsekoli na dopustu, pod strupeno lučjo, ki ji pravimo sonce in v onesnaženi kaluzi, ki ji pravimo morje.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Po tehtnem razmisleku se boste ponovno prepricali o svojih sposobnostih in povmili omajano samozaupanje. Nadaljevali boste z vneto, kakršno poznajo samo preprčani v uspeh.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Podvomili boste o smeri, ki ste si jo izbrali z razumom in dali prednost srcu. A pomnite: srce, ki ga ne podpira razum, kaj rado zavede na stranpot, ki naposled omrači razum.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Kljub gori neopravljenih nalog se boste izdatno zasipali z novimi obveznostmi, vse dokler nazadnje ne boste klonili, se vrnili na začetek in sele zaceli, ko bi lahko že končali.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Vase počutje ne bo ravno zavidljivo, vendar boste vseskozi ohranjali zadostno mero treznosti, s katero vam bo uspevalo sproti pometati s prahom, ki vam bo silil v nos.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Precistili se boste in olajšali, zato bodo vase notranje napetosti komaj opazne. Se se lahko povrnejo, zato si nikar ne zatiskajte oči pred glasniki, ki napovedujejo nevihto.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Plujete v obdobje, ki vas bo spominjalo na lagodno plovbo po mirni morsk gladini. Ne ozirajte se za rajskim otokom niti ne oprezajte za oblaki; posvetite se razpokam na dnu.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Vaso dušo bo poselila navelicanost, vendar ne boste popustili. Na trenutke bo celo kazalo, da ste v mlačnosti odkrili nov vir navdiha za kreiranje izdelka, imenovanega življenje.

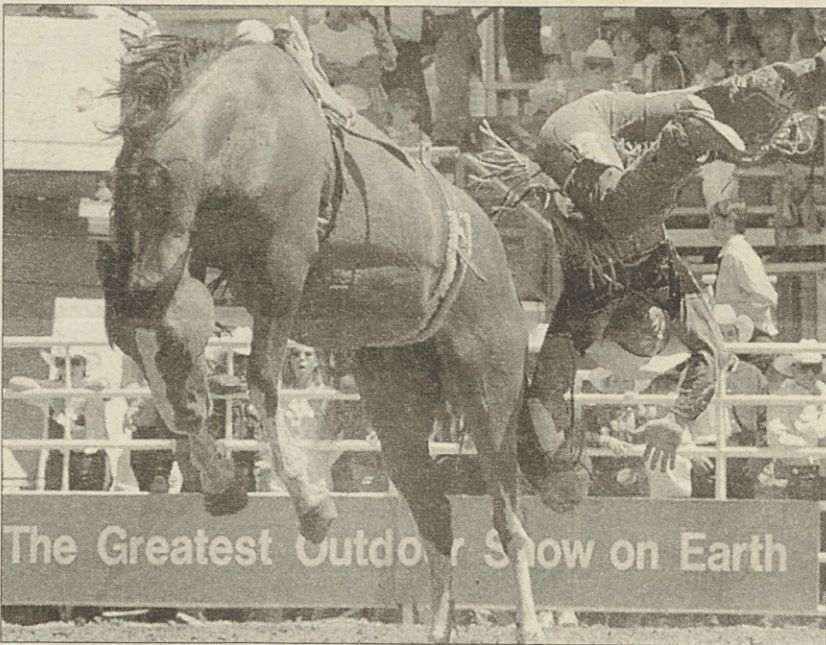
RIBI 20. 2. - 20. 3.: Čim se boste prepricali o naklonjenosti nekoga, ki je skrbel bolj zase kot za vas, že vam bo obrnil hrbet in vam dal priložnost, da poskrbite bolj zase kot za to, kdo skrbi za vas.

Najelegantnejši način za hujšanje je deskanje na valovih

»Ledene kraljice« je ime, ki si ga je nadela skupina Američank, starih od 14 do 60 let. Druži jih strast do deskanja na valovih mrzlega Atlantika in to ne glede na letni čas. Zatrjujejo, da je deskanje najbolj učinkovit način hujšanja - na uro »pokurijo« najmanj 2500 kalorij, jedo pa lahko vse, kar jim poželi srce. (Foto: Reuter)

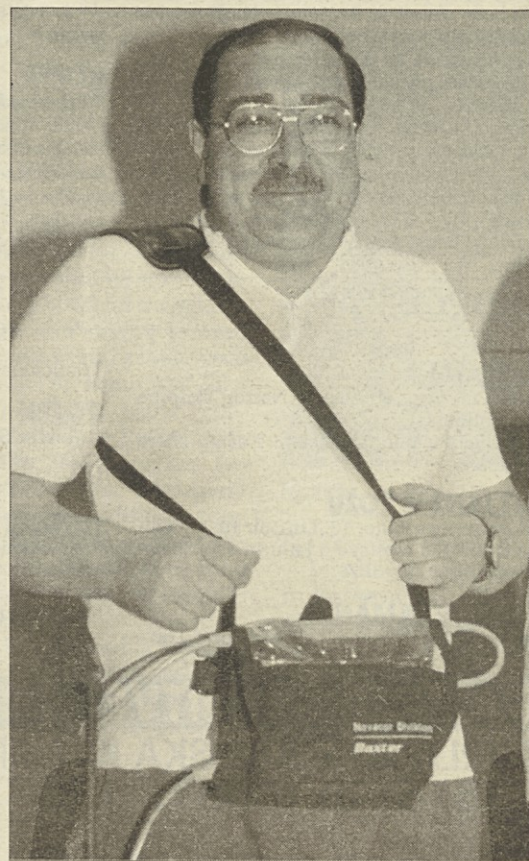
Stampedo se lahko kaj hitro konča s padcem na glavo

Reuterjev posnetek iz Calgaryja kaže, da se lahko stampedo na hrbtih plašenih konjev kaj hitro konča s padcem na glavo. Kanadski kavboj jo je tokrat na srečo odnesel brez hujših poškodb.

Dobri dve leti življenja z umetnim srcem

BERLIN (sta) - 73-letni Nemec Reiner Hege živi že več kot dve leti z vgrajenim umetnim srcem in je tako svetovni rekorder, so sporočili iz Centra za srce v Berlinu. Umetno srce je toliko pripomoglo k izboljšanju Hegejevega zdravja, da ne bo potrebna presaditev srca. Dosedanji rekord je sodeč po Guinnessovi knjigi rekordov imel neki American, ki je z umetnim srcem živel 620 dni.

Reiner Hege s torbo, v kateri so baterije, ki napajajo njegovo umetno srce. (Foto: Reuter)

Nemci se pogovarjajo in berejo ob televiziji

MÜNCHEN - Če je moc verjeti neki nemški javnomnenjski raziskavi, se največ Nemcev ob gledanju televizije najraje pogovarja z drugimi ljudmi (24 odstotkov), 38 odstotkov od 100 vprašanih je zadovoljnih samo z gledanjem premicnih slik na televizijskih ekranih. Nemski televizijski gledalci ob televizijskem sprejemniku pogosto tudi obedujejo (21 odstotkov), nekateri pa so celo sposobni opravljati več stvari hkrati: 16 odstotkov jih ob gledanju televizije bere, 12 odstotkov pa telefonira. Rocna dela (7 odstotkov), igra z otroki in likanje (vsak 4 odstotke) pa so očitno manj priljubljena opravila pri gledanju televizije, kažejo rezultati javnomnenjske raziskave, ki jo je objavil nemški tednik Focus.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

REPUBLIKA	SKALNATA ŠPANSKA OBALA	EKONOM	LJUDJE, ROJENI ISTEGA LETA	TURČIJA	PREBIVALCI UNIŠ	PREPROST PLUG	VRHUNJA PLAST KOŽE	BERILIJ	PRVA ŽENSKA	IGRALEC	ČASNIK Z MNOGIMI SLIKAMI	avtor: J. KRALJ	SILHUETA	ZELO BLEDO RDEČE VINO	ENAKA SAMO-GLASNIKA	SLUZAST IZCEDEK IZ NOSU	REPUBLIKA	VPREŽNA PRIPRAVA	STARA POVRŠINSKA MERA	JEZDNA ŽIVAL
NEMŠKI POP DUET												EDEN OD ČUTOV					KROGLASTA BAKTERIJA			
UMETNICA, KI NASTOPA V OPERI												NEKD. FR. PREMIER (LEON) IT. FIZIK					MAKEDON. PLES FR. KRALJEV. RODOVINA			
RIBJA KOŠČICA				REKA V KAZAH-STANU				PRITOK NILA EMIRAT V ZDR. ARAB. EMIRATIH							LITERARNO DELO RIMSKI GRIČ					
KITAJSKA UTEŽNA MERA				KURIVO Z BARJA POKRAJINA V KAŠMIRU					SLOV. GLED. IN FILM. IGRALKA											
MESTO V ŠPANJI						EDVARD BENEŠ			NEKD. AM. PREDSED. LOVNA MREŽA									DEL POSTELJE-NINE		ROTILEC DUHOV
ZELO MOČAN IN ORJAŠKI ČLOVEK						ČEBULA LETALO, KI VZLETI NAVPIČNO				KRAJ POD KRIMOM NEKD. JAR. GL. MESTO			MLADO GOVEDO					ROBI ŠAFARIČ HOLANDSKI SLIKAR		
ROGER TAYLOR			DELEŽ OD DOBIČKA BENGALSKI PESNIK										EVROPSKI VELETOK	VARUŠKA (v ruskem okolju) 100						
STAROGR. MUZA PETJA					NEKD. DRŠALKA ANDREE NIKELJ					RAZMNO-ŽEVANJE RIB						BOSANSKO LETOVIŠČE OB JADRANU				
PODOLGO-VAT DELEC PREDIVA							ČEBELJA PAŠA			NEKD. ČEŠKI ŠAHIST (RICHARD)							RUDNIŠKI OBRAT			
STARO-GRŠKI DRAMATIK							RIMSKA BOGINJA JEZE			REKA V MONGOLJI IN RUSJI							PERZJA			

RESTITEV:
VODRAVNO:
OKUS,
KOK,
OPERNI PEVKA,
BLUM,
ORO,
SRT,
ILL,
ATBARA,
ROMAN,
TAN,
SOTA,
ELVIRA KRALJ,
AVILA,
ROOSEVELT,
BIKAN,
LUK,
TELE,
RS,
RT,
DIVIDENDA,
NANJA,
AEDA,
TJASA,
DRST,
NEUM,
VLAKNO,
BER,
RETI,
CEHA,
AJSHIL,
IRA,
ONON,
IRAN.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 64 (Ferlugli) in 40 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Kotiček: Pikijeve dogodivščine

20.30 TV DNEVNIK

20.50 Na počitnice (ponovitev)

21.00 Tle pr' nas doma (ponovitev)

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 Jutranja odd. Unomattina (vodita Melba Ruffo, Amedeo Goria), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik

9.55 Film: Robinsonove pustolovščine (Nem. '56, i. Romy Schneider)

11.30 Dnevnik iz Neaplja

11.35 Nan.: ENG - V živo (i. K. pruner, S. Botsford)

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Nan.: Gospa v rumenem - Vse v družinskem krogu (i. A. Lansbury,)

13.30 Dnevnik, 13.55 gospodarstvo

14.05 Film: Jeans dagli occhi rosa (kom., ZDA '81, i. R. O'Neal, M. Melato)

15.45 Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke

17.30 Nan.: Le simpatiche cagnaglie

17.50 Danes v parlamentu

18.00 Dnevnik

18.15 Nan.: Colomba solitaria (i. Scott Bairstow)

19.50 Vreme, dnevnik in sport

20.45 Variete: Su le mani! - (vodita Carlo Conti, Dong Mei)

23.15 Dnevnik

23.20 Aktualna odd.: Hotel Babylon (vodi Benedetta Mazzini)

0.00 Dnevnik, zapiski, horoskop, nočni pogovori, vremenska napoved

0.30 Dok.: Zgodovina krščanstva (4. del)

1.00 Aktualno: Sottovoce - Potihoma

1.15 Variete: Studio 1 (vodita Z. Jeanmarie, W. Chiari)

2.50 Dok.: Klasična glasba

3.50 Dok.: Tisoc umetnin

RAI 2

7.00 Nan.: Paradise Beach

7.45 Dok.: V kraljestvu nara-ve, nato risanke

9.50 Nan.: Zdravnik med medvedi

11.30 Rubrika o zdravstvu

11.45 Dnevnik

12.05 Nan.: Velika dolina

13.00 Dnevnik, Zdravje, 14.00 Quante storie flash

14.15 Varieteja: Temp'estivo, 14.25 E l' Italia racconta - Italija pripoveduje, vmes (14.30) ekologija v gospodinjstvu

14.45 Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara

16.00 17.15 dnevnik - flash

18.00 Sereno variabile

18.20 Dnevnik in sport

18.45 Nan.: Ispettore Tibbs

19.35 Sport in kratke vesti

19.50 Variete: Go-Cart

20.30 Večerni dnevnik

20.50 TV film Perry Mason: La bara di vetro (krim., ZDA '93, i. R. Burr, B. Hale, W. R. Moser)

22.30 Aktualno: Top Secret

23.30 Dnevnik, vreme

0.10 Danes v parlamentu

0.20 Variete: Tenera è la notte

1.25 Film: I pugni in tasca

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik, Drobci

9.10 Film: Antelope Cobbler (kom., It. '91)

10.30 Videosapere: Domaca telovadnica, Potovanje po Italiji, Media/Mente, Na kolesu, Pozor na kritika

12.00 Dnevnik

12.05 Nan.: In famiglia e con gli amici

13.00 Aktualno: Festival v Spoletu, 13.15 Znanost in narava, 13.30 dok.

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.30 Sportno popoldne: Atalanta '96, atletika, Tour de France

18.00 Nan.: Star Trek

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

20.00 Sport: Večerni Tour

20.30 Film: Sodoma in Gomora (zgod., It.-ZDA '61, i. S. Granger, R. Podestà)

22.30 Dnevnik, dezelne vesti

22.55 Aktualno: Io gli scriverei

23.30 Boks: Belcastro-Hedjkoune (EP v petelinji kat.)

0.30 Dnevnik, pregled tiska

1.20 Film v originalu: Gabriel over the white house

RETE 4

8.00 Nan.: Družina Bradford, 9.00 nad. Un volto, due donne, 10.00 Zingara, 10.30 Il dono della vita, 11.45 La forza dell' amore, vmes (11.30) dnevnik

12.30 Nan.: Hisa v preriji

13.30 Dnevnik Tg 4

14.00 Nad.: Sentieri, 15.15 Aroma de café

15.50 Nan.: New York New York

17.50 Aktualno: Agencija, 18.45 Così come siamo

19.25 Dnevnik in vreme

19.50 Variete: Game Boat

20.40 Aktualno: Vecerni Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)

22.45 Film: Appuntamento in riviera (glas., It. '62, i. T. Renis, Mina), vmes (23.30) dnevnik

0.50 Pregled tiska

1.00 Film: Rosemary's baby (dram., ZDA '68, r. R. Polanski, i. Mia Farrow)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme

8.50 Nan.: Flipper

9.20 Film: I due marescialli (kom., It. '61, i. Totò, V. De Sica, Gianni Agus)

11.30 Nan.: Otto sotto un tetto, 12.00 Nonno Felice, 12.30 Casa Vianello

13.00 Dnevnik TG 5

13.25 Sgarbi quotidiani

13.40 Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, Hunter Tylo)

14.10 Film: Cinque figli e un amore (krim., ZDA '94, i. Cheryl Ladd, M. Nouri)

16.00 Otroški variete Bim Bum, Bam in risanke

17.25 Nan.: Perry Nason (i. Roberto Ceriotti)

18.00 Nan.: Robinsonovi (i. Bill Cosby, P. Rashad)

19.00 Variete: Vinca il migliore (vodi Gerry Scotti)

20.00 Dnevnik TG 5

20.25 Variete: Estatissima sprint (vodita Gabibbo, Miriana Trevisan)

20.40 Film: Beverly Hills Cop 2 - Un piedipiatti a Beverly Hills 2 (kom., ZDA '87, i. E. Murphy, J. Reinhold, R. Cox, Brigitte Nielsen)

22.45 Dnevnik

23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.30) nočni dnevnik TG 5

1.30 Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.10 Otroški variete Ciao ciao mattina, vmes risanke

9.15 Nan.: Družina Hogan, 9.45 Genitori in blue jeans, 10.20 MacGyver

11.30 Nan.: T.J. Hooker

12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio

13.00 Variete za najmlajše, vmes risanke, 13.20 Ciao ciao Weekend, 14.25 Ciao Ciao News

14.30 Nan.: Ultraman, 15.00 Phenom, 15.30 Super-Vicky

16.00 Film: Un amore di strega (kom., ZDA '89, i. R. Lively, Dan Gauthier)

18.00 Nan.: Tarzan (i. Wolf Larsen, L. Denier)

18.30 Odprti studio, vreme, 18.50 Sport studio

19.05 Nan.: Palm Springs, 20.00 Gli amici di papà - Darila za sv. Valentina

20.30 Nan.: Flipper - Flipper govori (i. P. Hass, J. Alba, C. Flynn, B. Wimmen)

22.30 Film: La fine del gioco (krim., ZDA '87, i. C. Sheen, R. Quaid), vmes (23.30) Fatti e misfatti

0.40 Italija 1 sport

1.50 Nan.: Star Trek - The Next Generation

TELE 4

13.30 17.45, 19.30, 22.00, 0.05 Dogodki in odmevi

15.05 Nad.: Amore gitano

16.10 Nan.: Great Detective

17.30 Film: Ana Karenina ('35)

20.05 Dnevnik v nemščini

20.35 Film: Zgodovina gen. Custerja ('42, i. E. Flynn)

23.10 Nad.: Amore gitano

MONTECARLO

14.00 20.00, 22.30, 0.35 Dnevnik, 19.40 Sport

12.00 Nan.: Charlie's Angels

13.30 Film

15.30 Sport: Tour de France

17.30 Nan.: Kenguru Skippy

18.00 Variete: Zap Zap

20.00 Nan.: Sister Kate

20.30 Film

22.45 Nan.: Silk Stalkings

23.45 Sport: avtomobilizem

0.34 Sport: retta d' arrivo

0.40 Nan.: Charlie's Angels

Slovenija 1

10.50 Otroški program: Banane prihajajo

11.05 Samo za punce, 7. del ameriske nanizanke

11.30 Svet divjih zivali, 5. del

12.00 Po domače

13.00 Porocila

13.05 Kolo sreče, pon. tv igrice

15.45 Slovenija od znotraj, dokumentarni film

16.35 Pro et contra

17.25 Komisar in kompanija, 12. del nemške nanizanke

18.00 TV Dnevnik 1

18.05 Otroški program: Delfi in prijatelji, 3. del spanske nanizanke

18.40 Kolo sreče, tv igrice

19.10 Risanka

19.30 TV Dnevnik 2

20.05 Seinfeld, 13. del ameriske nanizanke

20.30 Tednik

21.20 Moski, zenske

22.20 Nikar, oddaja o prometu

22.25 Včeraj, danes, jutri

22.35 TV Dnevnik 3

23.00 Poslovna borza

23.15 Sova: Kobra, 5. del ameriske nanizanke

23.55 V območju somraka, 16. del ameriske nanizanke

0.20 Porocila

Slovenija 2

9.00 Euronews

11.10 Jadranje po poti življenja: S feluko od Asuana do Luksorja, dok. oddaja

11.40 Namibijska plemena, dokumentarna oddaja

12.30 Mednarodni atletski miting, posnetek in Nice

15.05 Izginuli gasilski avto, švedski film

16.30 Seinfeld, 12. del

17.00 Piratke, 4., zadnji del

17.55 Sova: Kobra, 4. del

18.45 Svetovni poslovni utrip: Malo gospodarstvo danes, 3. del ameriske poslovne oddaje

19.15 Tok tok

20.05 V zarišču

20.35 Dr. Quinnova, 6. del

21.25 Podoba podobe

22.15 Srce dezele, dok. oddaja

22.45 Umetniški večer

Stoletje filma:

Nemski film, nemška dok. oddaja

23.40 Euronews

Koper

16.00 Euronews

16.35 Zvoki ljubezni, novoze-landski film, 1986

18.00 Slovenski program

Pisma slovenskih književnikov

18.30 Glasbena oddaja

18.45 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - TV dnevnik

19.30 Medicina danes: Ohranimo otrokovo življenje

20.00 Baba Malu, risanke

20.30 Dialogi

21.30 »Spazio mare«

22.00 Vsedanes - TV dnevnik

22.15 Poletni kino

22.30 Slovenski program

Karaoke - dobra volja je najbolja

Hrvaška 1

7.15 TV koledar

7.30 Santa Barbara, 1294. del ameriske nadaljevanke

8.15 Dobro jutro

10.00 Porocila

10.05 Videoklasika

10.35 Popolna tujca, 9. del ameriske nanizanke

11.00 Pax Christi

11.55 Ne le razglednica

12.00 Porocila

12.20 Ljubezen, 285. del serije

12.40 **Rdeci prah,** ameriski film, 1932

Režija: Victor Fleming.

Igrajo: Clark Gable, Jean Harlow, Gene Raymond, Mary Astor in drugi.

14.05 Risanka

15.05 Porocila

15.10 Terra X, 9. del dokumentarne serije

16.50 Morje groze, 3. del ameriske nadaljevanke

17.50 Kolo sreče

18.25 Moc denarja

18.40 Klub D. D.

18.55 Hugo, tv igrice

19.30 Dnevnik

20.10 Zalivska vojna, 4. del dokumentarne serije

21.15 Velo misto, 2. del hrvaške nadaljevanke

22.20 Poslovna razstava

22.25 Hrvaška spominska knjiga

22.35 Dnevnik

22.55 Theatron

23.55 Porocila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.00 Dobrodošli; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 21.37 Lepe melodije; 22.30 Informativna odd. v angleščini in nemščini; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.40 Radio most: Koper-Ljubljana-Maribor; 9.35 Popevki tedna; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobčinice; 15.30 DIO; 16.45 Kdo ve; 18.00 Vroči stol; 19.30 Rizi Bizi Jazzy; 20.00 Jazz; 21.00 Pogovori proti etru; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.23 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Zgodnja dela; 13.05 Počitniško popotovanje; 13.35 Iz dela Glasb. mladine; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Na ljud-

sko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Operni umetniki; 16.40 Tretja stopnica; 17.00 Banchetto musicale; 18.05 Svetovna reportaža; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbori; 20.00 Iz arhiva Simf. RTV Slovenija; 22.05 Večerni logos; 22.20 Zvočni zapisi od nekoč; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Porocila; 12.30 Dnevnik; 6.30 Jutranji; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Kulturni koledar; 9.40 Hit dneva, zanimivost; 10.00 Glasb. rubrika Od vrha do dna; 10.40 Power play; 11.00 Dalnjega leta; 11.30 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni koledar; 16.55 Pesem tedna; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 Poletni pr. z M. Vuksanovičem; 21.00 Glasba; Zrcalo.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.35 Onda su onda; 9.50 IE. Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Souvenir

d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.30 Sanje o počitnicah; 16.00 Ob 16-ih; 18.45 Jazz; 20.00 RMI.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz dezele mirnega jutra; 8.40 Slov. glasba, vmes Pravilni kotiček; 10.10 Koncert v repentabski cerkvi; 11.30 Odprta knjiga: Čar indijskega juga; 11.40 Orkestri 12.00 Venezuelska srečanja; 12.20 Tropicana; 12.40 Zbori; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Pesniške podobe: Kratki časi (M. Kravos); 14.25 Tropicana; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: R. Strauss; 18.00 Taboriščna tematika (prip. B. Pahor); 18.30 Rock balade; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna porocila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zanima tvoja prihodnost; 18.30 100 odstotno Posladkanje v glasbi.

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Rož - Podjuna - Zila.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Vojkova 78, tel. 061-1684456, fax 061-345285/345289
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice in sozvalje in sozvalje po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska. Topla fronta se prek srednje Evrope pomika proti vzhodu in vpliva na vreme južno od Alp predvsem z oblačnostjo.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 05.22 in zšlo ob 20.52. Dan bo dolg 15 ur in 30 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 2.19 in zšla ob 17.11.

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.53 najnižje -48 cm, ob 8.34 najvišje 21 cm, ob 14.29 najnižje -8 cm, ob 20.21 najvišje 41 cm.
Jutri: ob 3.25 najnižje -54 cm, ob 10.06 najvišje 26 cm, ob 15.12 najnižje -9 cm, ob 20.56 najvišje 43 cm.

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na splošno počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden, le zvečer in ponoči se bodo pri najbolj občutljivih pojavile manjše težave.

TEMPERATURA VODA

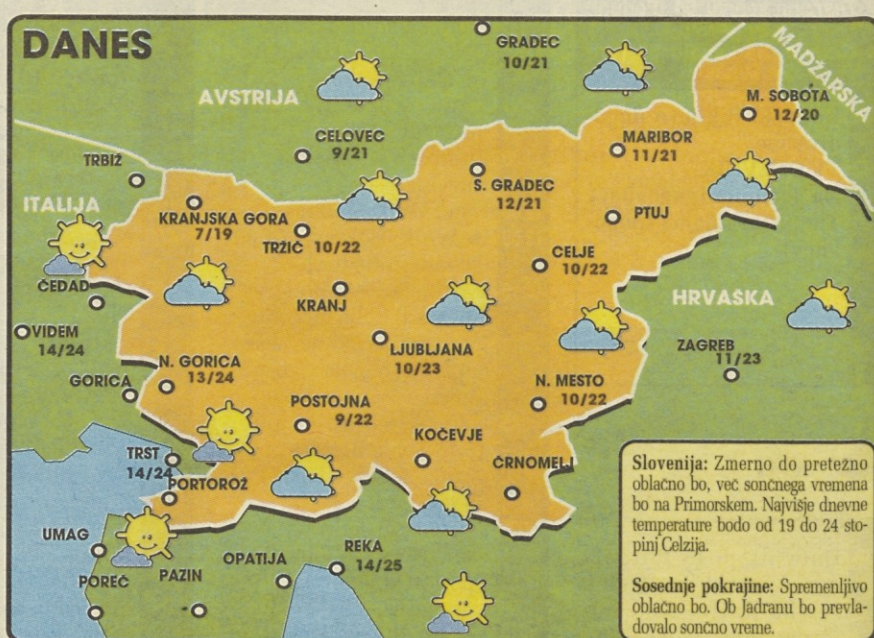
POSTAJA	st. C	POSTAJA	st. C
Mura Gornja Radgona	13,6	Gradascica Dvor	9,6
Sava Radovljica	8,8	Savinja Veliko Sirje	15,1
Sava Sentjakob	10,2	Soca Solkan	10,7
Sava Hrastrnik	11,9	Idrija Podrečje	10,2
Sora Suha	11,8	Vipava Dolenje	9,7
Ljubljana Moste	13,6	Jadransko morje Koper	21,0

TEMPERATURE IN VIŠINE SNEGA V GORAH

Višina	°C
500 m	20
1000 m	15
1500 m	10
2000 m	6
2500 m	3
2864 m	0

Snežna odeja je dokaj sesedena in utrjena, vendar zaradi toplega vremena zmešana, v višjih legah pa ponovi zamrzne, tako da jutraj in del dopoldneva drži človeško tezo. Na območjih, kjer so se večje količine nanihanega snega, je nevarnost proženja snežnih plazov 2., sicer pa je splošna nevarnost minimalna, 1. stopnje.

DANES

Slovenija: Zmerno do pretežno oblačno bo, več sončnega vremena bo na Primorskem. Najvišje dnevne temperature bodo od 19 do 24 stopinj Celzija.

Sosednje pokrajine: Spremenljivo oblačno bo. Ob Jadranu bo prevladovalo sončno vreme.

JUTRI

V Sloveniji: V petek in soboto bo na Primorskem precej jasno, drugod delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Topleje bo. V petek popoldne bodo v notranjosti Slovenije se možne posamezne plohe ali nevihte.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Reagan se sedaj obnaša kot otrok

NEW YORK - Nekdanji ameriški predsednik Ronald Reagan se igra na »puzzle« kot otrok in vztraja, da najprej sestavi osrednjo sliko. To je v dvmesečniku New Choice zapisala Reaganova hči Maureen, ki je tako vsaj nekoliko razgrnila zastor nad intelektualnim nazadovanjem enega od najbolj priljubljenih ameriških predsednikov. Ronald Reagan ima 85 let in boleha za neozdravljivo Alzheimerjevo boleznijo, ki mu postopoma briše spomin in intelektualne sposobnosti.

»Ko sem bila majhna,« je povedala Reaganova ljubljanka, »me je on vodil pri sestavi puzzlov, vloga se je sedaj zamenjala.« »Sedaj jaz predlagam, da najprej sestavimo robove in nato ostalo. On pa vztraja: »Hočem sestaviti konja.« Seveda popustim, tako da on sestavi konja, jaz pa robove.«

Nekdanji ameriški predsednik biva v Los Angelesu, kjer zanj noč in dan pazi neka bolnicarka. Seveda je ob njem tu-

di zena Nancy, ki ji Reaganova sinova očitata, da je preveč »posesivna«. Predvsem Michael je svoji mame očitati, da je oca zadržala doma, ko je bil povabljen na kako slavo. Resnici na ljubo Nancy predvsem pazi, da njen bolni mož ne bi bil v zobeh novinarskih sakalov, ki ne izgubijo priložnosti, tako da lahko svoje bralce in gledalce seznanijo s kako vprašljivo novinarsko poslastico.

Ronald Reagan je v bistvu izginil iz javnega življenja pred dvema letoma, ko je Ameriki z neobicajno gesto hrabrosti naznanil, da ima Alzheimerjevo bolezen in da se zato umika iz javnega življenja. Pred dnevi se je vseeno udeležil srečanja z republikanskim predsedniškim kandidatom Bobom Dolom. Bil je zlikan kot pri masi, v temni obleki in z rdečo kravato, a med sprejemom ni odprl ust in ko je sedel za mizo, je svoje sodelavce z očmi poprosil, naj mu pokažejo, kam naj sede.

Zapiski o procesih proti ameriškim čarovnicam

NEW YORK - Med popravljenjem nekega predala v bostonskem sodnem arhivu (Suffolk County Courthouse) je Richard Rouse, funkcionar vrhovnega sodišča Massachusettsa, odkril sodne zapiske iz sedemnajstega stoletja (na sliki AP), ki so jih vestno zapisovali puritanski sodniki od leta 1673 do leta 1695. Kot taki bodo za zgodovinarje enkratni dokument, s katerim bodo imeli se boljši vpogled v navade in življenje prvih puritanskih kolonov na ameriških tleh. Zapiski namreč obravnavajo procese zaradi kršenja verskih norm od preklinjanja do presuštstva in carovništva. Iz teh zapiskov bodo lahko bolje razumeli tudi odnos puritancev do žensk, predvsem do tistih neuklonljivih in svojeglavih, ki so jih zaradi njihovega za ustaljeno moralno motečega vedenja kratkoma proglasili za čarovnice. A tudi tu so bile razlike. Tako so Hannah Tyler iz Adovra oprostili obtožbe, da je sklenila pakt s hudicem. Manj srečna je bila njena crna suznja Grace, »ki je na vrvi visela do smrti«, ker je ubila »na božic rojenega nezakonskega otroka«. »Sodniki« pa so pozabili navesti, kaksna usoda je doletela Elizabeth Johnson, ki so jo leta 1692 obtožili in ji dokazali, »da je dušo in telo prodala hudici«.

Na obleko jim ni treba paziti

Otrokom do 12 leta starosti je v michiganskem Westlandu enkrat na leto dovoljeno, da brezskrbno čofotajo po blatu med tako imenovanim blatnim dnevom (AP)